

Naročnina listu: ==
Celo leto . . . K 10—
Pol leta . . . " 5—
Četrť leta . . . " 250
Mesečno . . . " 1—
Zunaj Avstrije: ==
Celo leto . . . K 15—
Posamezne številke
:: 10 vinarjev. ::

STRAŽA

Inserati ali oznanila

se računijo po 12 vinarjev
od 6redne petitvrste: pri
večkratnih oznanilih velik
::: popust. :::

„Straža“ izhaja v pon-
deljek in petek popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
Koroška ulica 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Cenjenim naročnikom!

Današnji številki smo priložili poštne polžnice vsem cenjenim naročnikom, tudi onim, ki so naročnino za tekoče leto že poravnali. One cenjene naročnike, ki se za lansko leto niso poravnali naročnine, prosimo, da to store do **10. julija t. l.** sicer se jim list brezpogojno ustavi.

Naše somišljenike pa prosimo, da agitirajo za naš list. Treba ga je z naročniki tako podpreti, da to z novim letom lahko večkrat na teden izhajal. Vabimo tudi somišljenike izven Štajerske da razsirjajo med ljudstvom list, ker je resnično neodvisen in katoliškonarodni organizacijam vedno na razpolago. List stane do konca leta 5 kron.

Glavna skupščina štajerskega pododbora Zadrugne Zveze v Ljubljani.

V sredo, dne 24. junija, se je vršila v Mariboru glavna skupščina spodnještajerskih zadrug, katera je bila zelo dobro obiskana. Predsednik pododbora, g. dr. Hohnjec, pozdravi vse navzoče, zlasti predsednika Zveze, g. državnega in deželnega posl. dr. Kreka, predsednika Hrvaško-slovenskega kluba, državnega in deželnega poslanca g. dr. Korošca, deželnega odbornika g. dr. Verstovškega, poslanca g. Ozmeča in delegata Kmetijske družbe g. prof. Majcena. Gospod profesor Majcen prinaša pozdrave Kmetijske družbe in povdarja, da zasleduje Kmetijska družba iste cilje, kakor zadrugništvo, namreč doseči blagostanje kmečkega stanu.

Po pozdravih nadaljuje g. dr. Hohnjec sledeče: Letošnji občni zbor Zadrugne Zveze v Ljubljani dne 4. majnika je dokazal napredek Zadrugne Zveze, katera šteje 682 članic in je imela nad 98.000.000 K prometa. Pri tej veliki organizaciji so včlanjene štajerske članice po številu 117. Naše število vedno narašča. Mi ustvarjamo nove zadruge, kjer se pokaže potreba, pri ustanovitvah nas ne vodijo strankarsko-politični oziri, kateri ne smejo biti nikjer merodajni za take ustanovitve, ne oziramo se na politične momente, ampak na gospodarski smoter. Ozir na gospodarski smoter je bil gotovo merodajen pri onih denarnih zavodih, kateri so izstopili iz celjske Za-

družne Zveze, oziroma, kateri še žele izstopiti in se pridružiti naši organizaciji. S svojim izstopom so te zadruge izavile, da ne soglašajo z načeli, po katerih se vodi celjska Zadrugna Zveza. Naša organizacija ne raste samo po številu, temveč se ojačuje tudi na znotraj. Naše članice stoje na trdnih nogah, kar je zlasti dokazala denarna kriza. Naše zadruge stoje na trdnem stališču, ker stoje na demokratičnem stališču, so izrasle iz naroda in imajo oporo v narodu. Edino naša organizacija je prinesla v zadrugno in kredtno gibanje demokratično misel, zavodi, ki so delovali prej na Spodnjem Štajerskem, so se večinoma vodili po kapitalističnih načelih. V novejšem času stezajo nekateri ljudje roke po naših zavodih, ravnaoč se po besedah latinskega pesnika Horaca: Fruges consumere nati, češ, da so določeni zavzati zrele sadove. Mi moramo braniti svoje stanje in ne smemo iz demokratičnega stališča in iz ozira na naš narod dovoliti, da bi nasprotniki ugrabili zrele sadove našega dela. Povdarjati moramo tudi narodno-obrambni moment našega zadrugništva. Naši denarni zavodi so velevažni za ohranitev slovenske zemlje. Naši ljubi sosedje zidajo nemški most do Adrije in so se v tem stremljenju potrdili na nedeljskem Volkstagu v Celovcu. Nemški most bi naj vodil preko nemške zemlje. In ravno naši zavodi so pravcati arzenali, iz katerih se jemlje orožje za obrambo naše zemlje. Demokratična in narodna misel je torej naše zadruge ustvarila, jim je pripomogla do sedanjega razvoja in jih navdušuje za nadaljno delovanje.

Po pozdravnem govoru predsednika štajerskega pododbora prevzame predsedstvo predsednik centrale, g. dr. Krek, ter se preide v razpravo. Poročilo o delovanju, katero prinašamo na drugem mestu, poda nadrevizor g. Vladimir Pušenjak. Poročilo se po nekaterih pripombah predsednika dr. Kreka odobri. Pri volitvah pododbora se izvolijo dosežanji člani, le mesto g. župnika Ivana Goriškega se izvoli g. župnik M. Medved v Laporju.

Nato govori g. dr. Krek približno sledeče: Pri zadrugništvu gre za dve reči: za ideje in za dehar. Vendar pa nastane vprašanje: Kaj bi bile ideje, ko bi ne bilo denarja? Rajše človeka, ki o idejah malo ve, a je v denarnem poslovanju izvedenec, veččak! Vzgojno delo samo na sebi je kaj lahko, delavec v strogo gospodarskem delu pa so temelj, na katerih slone vse naše zadruge. Veliko je namreč tudi takih ljudi, ki imajo krasne ideje, pozabijo pa, da delajo pri zadrugah le s tujim denarjem. Žalostna priča te-

ga dejstva so razni domovi in posestva, katera so zadrugam le na škodo. Tak človek misli, da dela na korist domovini in narodu, v resnici pa s takim ravnanjem le silno škoduje. Vzemimo človeka, ki sreča na cesti drugega človeka, raztrganega berača; zasmi se mu revež, a sam nima nič, da bi mu pomagal. Mimo pride drug človek, kateremu vzame denar in da revežu. To v primeri. Darujmo radi iz svojega žepa sirotam, domovini, vsem, le iz tujega ne! Na Štajerskem, hvala Bogu, ni tega opaziti, da si je treba tudi tukaj pozornosti. Treba pa je pred vsem teh idej: prvič varstvo, obramba našega kmeta! Imel sem priliko, spoznati položaj poljskega kmeta na Gneznem in Poznanjskem, kjer ni noben Poljak državen uradnik in so vse javne in državne službe v rokah Nemcev, poljskih „štajerčijancev“ ali renegeatov, dočim pri nas še vleže tuintam kak Slovence na višje mesto. In če se vprašamo, kdo drži ta narod Poljakov po konci, moramo priznati: Kmet!! To ljudstvo pa ni zapisano poginu, ampak se razvija v mogočno enoto. Vsa sila, vse nakane sovražnih vlad ne vzame temu narodu moči. To moč pa imajo Poljaki iz svojega zadrugništva, katero je zdaj v rokah spretnega voditelja, prelata Adamskega. Vprašamo se, kako bo z nami, če pridemo pod Lahe ali pa pod Hohenzollernce? To je z ozirom na resni položaj časa važno vprašanje! Onim, kateri so takozvani patrijoti na odpoved, bi bila vsa mesta odprta — za nas nobenih služb. Spominjam vas z ozirom na to vprašanje samo na nemški Volkstag. Zato pa: Kmet, to je prvo, vsi drugi stanovi so v teh vprašanjih postranskega pomena. Pri Poljaki igra trgovski stan tudi važno vlogo, a pri nas je moč naroda v kmečkem stanu. Brez kmeta ni naroda. Drugič: Pobijati moramo z vso resnostjo in vstrajnostjo pogubonosno liberalno gospodarsko načelo: vsak sam za-se hoči po drugih, kakor hočeš! Kmet zjutraj vstane, pogleda v hlev, če je vse zdravo, kakšno bo vreme čez dan, da bo šlo delo izpod rok, poti se in trudi čez dan, opoldne pa s skrbjo gleda, kako se kopičijo oblaki, kateri mu groze s pogubonosno točo. Vzemimo uradnika. Ta samo vpraša: koliko jih je pred menoj? Kdo bo padel, da pridem jaz za njim? Koliko mi jih stoji napoti? Kmeta pa že sama narava sili k složnosti in stanovski skupnosti. Kmet s kmetom, to je v bistvu delo zadrugništva: da bi se kmet docela otresel liberalnega gospodarskega načela, to je naloga zadrugništva, ker kmet je moč naroda, opora domovine. V tem smislu dela naše zadrugništvo. Pri tej priliki označi govornik napade na-

PODLISTEK.

Starogorski.

Usmiljenka.

(Črtica iz osvobodilne vojne na Balkanu.)

Hrumeje, šumeje mi bitka
in sablje prebridke zvone;
za svobodo zlato, križ častni
premnogo izdihne srce.

V Svileni, v eni izmed improviziranih bolnišnic, pričakujejo nov transport ranjencev, padlih pred Odrinom. Vse je pripravljeno, streljnice in usmiljenke čakajo molče, kedaj pripeljejo ranjence. V službo domovine se je ponudilo vse. Moški so odhiteli na bojno polje, ženske vstopile v službo za pomoč in postrežbo ranjencem. Častno delo je to, a naporno ob enem. Rane, te častne in težke rane . . . Ali ne trepete srce matere, srce žene, srce neveste ob pogledu na krvaveče rane, globoke in strašne? Ali ne trepete duša ob misli, da zagleda morda med temi onega, katerega ljubi, sina, soproga, ženina? —

Vozovi so dospeli. Skrbno, narahlo prenašajo ranjence v oddelke, na mehke postelje.

V oddelku za težkoranjenes neso pravkar mladega poročnika. Nezavesten je. Predno so ga naložili v lazaretu na transportni voz, se je čutil dovolj krepkega, da vzdrži vožnjo do Svilena, ki itak ni daleč od bojne linije pred Odrinom. Ali rana na prsih je jela vnovič krvaveti. Vožnja je bila vsled že slabe, od dežja in topov razorane ceste, naporna, posebno za ranjence s prestreljenimi prsi, kakor je bil to poročnik Velimir Gostimirovič.

— Na to posteljo, prosim — je rekla usmiljenka nosilec, ter pokazala posteljo, na katero naj polože poročnika.

Mlada je bila ta usmiljenka, mlada in lepa. In v tej priprosti obleki, z rdečim križem na prsih, je bila, kakor angel utehe med trpečimi. Sklonila se je nad ranjencem, da mu popravi zglavje. Rahel, pri-

dušen vsklik se ji je izvil iz prsi in njen mil, jasen obraz je prebledel.

Za trenutek je gledala, kakor v omotici, blede obraz mladega poročnika, ki je ležal tu nepremično, zaprtih oči, kakor bi ne bilo v njem več življenja. Skozi obvezo na prsih pa je silila topla kri in prestreljene prsi so se dvigale rahlo, komaj vidno.

A samo trenutek je gledala usmiljenka ta le obraz. Obrnila se je do zdravnika, ki je pravkar pregledal ranjenca na sosednji postelji in dejala s prav tihim glasom:

— Gospod zdravnik, tukaj je pomoč že nujno potrebna.

Zdravnik je pristopil k postelji.

— Krvavi!

Nato je zmajal z glavo in dejal:

Ne smeli bi ga pripeljati sem.

— Morda pa ni tako nevarno, gospod zdravnik — je odvrnila šepetaje usmiljenka.

Zdravnik je pogledal v njen obrazek in se je trpko nasmehnil.

— Gospodična, siromaku je šla kroglja skozi in skozi.

— Torej je zapisan smrti?

Trepetač je bil glas usmiljenke in z njenega lica je izginila vsa barva.

Zdravnikov pogled je za hip obstal na njenem prebledel obrazu, ki je pod tem pogledom nekoliko zardelo, kakor v zadregi.

Nato se je sklonil nad ranjencem, mu ustavil kri in prevezal rano. Zaslutit je skušeni mož bližino dveh ljubečih se duš in ko se je sklonil, je djel nekako sočutno:

— Skrbite posebno zanj, gospodična! Le spret-nemu negovanju se morda posreči, da ga ohranimo pri življenju. Tudi jaz bom storil vse, kar morem.

In šel je k drugi postelji vrli mož in čutil je, da ga spremlja globok, hvaležen pogled mlade usmiljenke . . .

Vojna . . .

Kakor misel je šinila ta beseda po belgrajskih ulicah, po celi Srbiji.

Balkan je vsplamtel.

Vojna!

In tedaj so se zgrinjali skupaj možje in mladci in kakor iz tal so vstajale četa za četo, polk za polkom in odhajali na mejo — na bojno polje.

Polk, v katerem je služboval Velimir Gostimirovič, mlad poročnik, je stal pripravljen za odhod. Nemiren je bil mladi poročnik in blede. Čakal je na vojaka, kateremu je dal pismo, da ga prenese gospodični Marti Bogdanovičevi. Pisal ji je v slovo in sedaj čaka na odgovor . . . Ali mu sploh odgovori. In tako neizrečeno jo ljubi, a ona . . . Odgnala ga je od sebe, odgnala samo radi malenkosti. Ničesar ni zakrivil, a vendar ga je obsodila. Imel je sliko, njeno sliko. Kot vila stoječa ob potoku, gledajoča v daljo vshajajoče solnce je bila na tej sliki. In to sliko je nekoč pokazal v neki družbi, ne iz prešernosti, nego iz prevelike ljubezni do nje, svoje miljenke. In zvedela je to, hudoben jezik, poln zavisti, ji je moral povedati. In bila je razžaljena. Ljubila je mladega poročnika s sanjaviimi očmi, ki so jo umele gledati tako udano in ljubeče, da ji je drhtela duša.

A njen ženski ponos je bil užaljen in ljubezen se je morala ukloniti. Odslovila ga je. Kratko in odločno. Ni mu pustila govoriti, ni hotela slišati opravičbe. In njegovo oko, ki jo je gledalo proseče, je zatemnelo in odsev odločne volje je vsplamtel v njem. Ponosno se je poklonil in odšel trdih korakov.

Zabolelo jo je sicer, za hip ji je postalo žal, ljubezen se je oglasila v nji; a ženski ponos se je uprl in djal: Zasmehoval te je, s tvojo sliko se je bahal tovarišem!

In Marta Bogdanovičeva je stisnila ustnice in kakor bi se hotela sama sebe prepričati o trdnem sklepu je djala glasno:

— Ne!

sprotnikov na poslanca dr. Verstovška kot ostudno hinavščino. Druga misel: Daj združništvu svoje delo, ne besedi! Denarja ne moreš dati, daj mu dela! In mi, ki nosimo imena predsednikov in razne druge naslove, moramo priznati odkritosrčnosti na ljubo, da bi vsi naši govori, vse naše brošurice in vse knjige nič ne pomagale, ako bi ne imeli ljudi, kateri se za dobro stvar zastonj žrtvujejo. Vi vsi ste delavci. Požrtvovalnosti je treba pri vsakem delu, tudi pri idealizmu. V tem so veliko zakrivali naši juristi, dasi so med njimi tudi častne izjeme, babja kri naših sodnikov, liberalno advokatsvo, vse to nosi dosti krivde na zametavanju našega jezika. Zgodovina narodnih bojev nam prav jasno priča, da so si gotovi ljudje dali mastno plačati vsako stopinjo v boju za narodno obrambo. Požrtvovalnosti nam je treba! Dajmo to, kar sami imamo, dajmo delo! Cilj nam pa bodi: Rešitev kmeta, domovine naše, našega naroda. Drugič: Skrb za denar. Priznati si moramo, da izobraženci in kmetje nimamo one stvari, katere nam ni dala naša šola, bodisi da je ista visoka šola, bogoslovje, ali ljudska šola, to je, da nas ni naučila, toliko izdati, kolikor moremo in smemo. Kolikor dobim, koliko smem izdati, tega kalkuliranja nas ni naučila nobena šola. Kmet bi moral vedeti, kako bo z manjšimi dohodki dosegel to, kar potrebuje. Vse povsod se vidi pomanjkanje tega duha, česar so krive naše šole, kar se čudno sliši, razni zavodi, takozvani kulturni sveti, ne mislim ravno štajerskega in razne kmetijske družbe. Lahko je namreč svetovati: Delaj svinjake, vzorne hleve, drenažiraj travnike i. t. d. in ne vprašati, če se to izplača. Prav je tako delo samo v toliko, v kolikor se v resnici izplača. Preračuni v naprej izdatke in dobiček, ne zanašaj se na podpore! Ne zanašajmo tujih misli med ljudstvo. Uspeh kalkulacije, natančnega kalkuliranja se kaže ravno pri zadrukah. Kjerkoli so iste preoptimistično ustanovljali, se preveč zanašali na podpore in druge prispevke, so slabo gospodarili, ker se je podlaga zadruga prehitro zlomila. Računi morajo biti točni zlasti pri pridobitnih zadrukah. Računati moramo še tudi, posebno mi tukaj na jugu, z resno nevarnostjo vojske, ko bo denar mnogo dražji, kot je sedaj. Te stvari stojijo pri nas jako slabo. Vpoštevati pa je tudi treba carinsko razmerje. Velike važnosti je kalkulacija za izvenkreditne zadruga. Govoril bi o drugih zadrukah, živinorejskih, a se dotaknem samo vprašanja glede pašniških zadrug, katere zahtevajo izmed vseh največ opreznosti. Potrebnost istih za živinorejo je velika. Naše združništvo je preimeniten faktor, pravi tabor naroda. Delajmo na tem polju, da končno spravimo v sklad — ideje z denarjem!

Po tem z živahnim odobravanjem sprejetim govorom izjavi g. dr. Hohnjec: Letos obhaja dr. Krek 20letnico svojega delovanja na združnem polju. Za svoje veliko delo zasluži veliko zahvalo našega ljudstva. Iz ljubezni do našega ljudstva je deloval na svojem vodilnem mestu, in izražam željo, ki bo gotovo našla odobravanje med našim narodom, naj mu Bog podeli zdravje in moč in pomoč pri njegovem nadaljnjem požrtvovalnem delovanju. (Veliko odobravanje.)

Sledi predavanje g. nadrevizorja Vladimir Pušenjaka in sicer: Iz združne prakse. V svojem obširnem predavanju obsoja nepotrebno zviševanje obrestne mere v lanskem letu, s katerim delom so začele zadruga, ki so včlanjene pri drugih zvezah, in navajal več vzgledov, da so zadruga, ki so obdrža-

le 4% ali 4½% obrestno mero, gotovo tako dobro, če ne boljše izhajale, kakor one zadruga, ki so zvišale obrestno mero na 5%. Zadruga, katere redno in pravilno poslujejo, imajo vedno dovolj hranilnih vlog, zadruga pa, katere ne uživajo zaupanja pri ljudstvu, ne pridobijo z zvišanjem obr. mere več vlog. Omenjal je, da so v Celju že zadruga zvišano obrestno mero opustile in povdarjal, da naj zadruga v ptujskem okraju znižajo obrestno mero, ker ni visoka obrestna mera v čast našemu združništvu. Pododbor v Mariboru je dal tozadevno tudi inicijativo, in je želeli, da bi posojilnice v ptujskem okraju skupno zopet znižale obrestno mero. Nadalje razpravlja o nekaterih točkah pri podelitvi posojil, o predznakbah, o udeležbi na občnih zborih, o tekočem računu, o gotovini v blagajni, o odškodnini članov načelstva in o obnovitvi dolžnih pisem, ko poteče štiriletna doba posojila.

Po obširnem predavanju se je vnela živahna debata, v katero so posegli gg. dr. Krek, dr. Leskovar, tajnik Robinsak, tajnik Žličar, župan Kranjc in drugi.

Z zahvalo udeležencem in s pozivom, da tudi v bodoče vrše z isto vnemo, kakor doslej, združno delo, zaključil predsednik šesto glavno skupščino.

Poročilo o delovanju pododbora ljubljanske Zdrugažne Zveze v Mariboru.

Poročal na skupščini dne 24. junija 1914 Vladimir Pušenjak.

Pododbor je končal šesto leto svojega delovanja na Štajerskem. Kljub temu, da so bile gospodarske razmere v celi državi leta 1913 zelo neugodne in so vsi denarni zavodi občutili posledice gospodarske, zlasti denarne krize, smo lahko z našim delom prav zadovoljni. Naraslo je število članic, pri članicah se opaža povsod lep napredek, zanimanje za našo organizacijo raste od dne do dne; k naši organizaciji se zatekajo ljudje, ki so dolgo časa isto omaloževali, tu in tam ji celo več ali manj nasprotovali, v organizaciji se redno in točno vrši vse poslovanje. Potrebno je omeniti, da so mnoge posojilnice zadnje leto v smislu sklepa združnega kongresa v Ljubljani upeljale redno odplačevanje posojil in je upati, da kmalu večina posojilnic to stori. Naša organizacija si je stavila kot cilj, da navaja ljudstvo ne le k varčevanju, ampak tudi, da pridobi posojiljemalce za to, da bodo redno razun obresti v malih zneskih odplačevali posojila, da torej pospešuje razdolževanje.

Članstvo.

Leto za letom narašča število članic. Koncem 1. 1913 ie štel pododbor 117 članic in sicer:

- 85 Rajfajznovk,
- 15 posojilnic mešanega ustroja,
- 6 kmetijskih zadrug,
- 4 strojne zadruga,
- 2 stavbinski zadrugi,
- 2 pašniški zadrugi,
- 1 obrtna zadruga,
- 1 mlekarska zadruga,
- 1 zadruga za vnovčenje živine.

Ne narašča pa samo število zadrug, temveč še tudi njih poslovni obseg. Statistika za leto 1913 pa

nam priča, da izkazujejo članice v letu 1913 znaten napredek.

Posojilnice štejejo koncem leta 1913 27.197 članov, promet znaša 28½ milijona kron, hranilne vloge so narasle na 19.760.000 K, posojila na 17.100.000 K, čisti dobiček vseh posojilnic znaša 81.200 K, rezervni zakladi 770.000 K. Cela organizacija izkazuje K 1.690.000 odvišnega denarja. Če primerjamo te številke s številkami leta 1912, vidimo, da štejejo zadruga za 2000 članov več, kot leta 1912, promet je za 1 milijon K večji, kot leta 1912, hranilne vloge tudi za 1 milijon K, čisti dobički so narasli za 2000 K, rezervni zakladi za 80.000 K. Tekom 3 let bodo, če bo organizacija napredovala v isti meri kot doslej, rezervni zaklad naših posojilnic dosegel svojo 1 milijona K, akoravno tvorijo skoro štiri petinke vseh članic Rajfajzenovke. Stanje odvišnega denarja se je pomnožilo za okroglo 400.000 K, kar je uvaževanja vredno, če pomislimo, da so do konca novembra leta 1913 vladale zelo napete razmere na denarnem trgu.

Tudi gospodarske zadruga so ugodno poslovale; strojne zadruga izkazujejo v letu 1913 kljub temu, da še niso sprejele že dovoljenih podpor, ugodne uspehe, konsumna društva so redno izpolnjevala svoje obveznosti in odplačevala v precejšnji meri svoje dolgove, njih blagovni promet se je pomnožil, dve stavbinski zadrugi, ki vzdržujeta društvene domove, sta ne le spravili obresti za v domovih investiran kapital skupaj, ampak je jedna celo nekaj od dolga poplačala, kmetijske zadruga, ki vzdržujejo drevesnice, trsnice itd., delujejo sicer v majhnem obsegu, a zelo ugodno. Gospodarske zadruga štejejo 1982 članov, prometa so napravile 609.000 K, čisti dobički znašajo pri njih 2676 K, rezervni zakladi pa 16.300 K.

Vse zadruga naše organizacije skupaj štejejo nad 30.000 članov, promet znaša nad 29 milijonov K, čisti dobički okrog 84.000 K, rezervni zakladi nad 786.000 K.

Gospodarski pouk.

V zadnjih letih se bolj kot poprej povdarja, da morajo zadruga vršiti delo za ljudski blagor, oziroma pospeševati to delo. Pri delu za ljudski blagor zavzema važno mesto povzdiga izobrazbe. Pododbor je ob vsaki priliki opozarjal svoje članice, naj posvete temu delu vso pozornost in naj podpirajo vse one organizacije, katere skrbe za povzdigo izobrazbe. Razun tega pa je tudi pododbor sam v veliki meri skrbel za gospodarsko izobrazbo. Priredilo se je na Spodnjem Štajerskem šest tečajev, izmed katerih sta dva in sicer gospodarski tečaj v Verzeju in združni tečaj v Mariboru trajala po pet dni. V gospodarskem tečaju v Verzeju se je razpravljalo o živinoreji, sadjereji, združništvu, higijeni in raznih gospodarskih vprašanjih, v združnem tečaju v Mariboru o raznih združnih vprašanjih in se poučevalo praktično knjigovodstvo kmečkih posojilnic. V ostalih štirih tečajih, ki so trajali po cel dan, se je razpravljalo o živinoreji, svinjereji in o združništvu. Tečaji so bili zelo dobro obiskani in se je povsod izrazila želja, da se kmalu prirede slični tečaji. Razun tečajev se je priredilo 12 okrožnih združnih shodov v vseh okrajih, katerih so se v velikem številu udeležili funkcionarji zadrug; na teh shodih se je predavalo o raznih važnih in perečih združnih

Ob izbruhu vojne, ko je dobil njegov polk povelje, da mora odriniti na mejo, je ta vest prevzela vse z mešanim čustvom ponosa, junaštva in bolesti; saj je treba zapustiti dom in drage ter iti tja, kjer žanje smrt.

Poročnik Velimir Gostimirovič je v prvem ves omamljen od nerazumljivega čustva zajahal in v skoku odjezdil na dom gospodične Marte Bogdanovičeve. V tem kaosu razigranih čustev je pozabil, da ga je odgnala, pozabil vse. Samo vojna mu je vršela po glavi in htel je, da ji stisne roko v slovo, morda za vedno. Ali že na pol pota je pridržal konja, ga počasi obrnil in odjezdil korakoma nazaj k polku. Krog ust mu je legel trd in bolesten izraz.

— Ne! Čemu slovo?!

Kljub temu sklepu ni mogel najti miru. Vleklo ga je k njej in večkrat je hotel, da zajaše konja. A vendar se je vsakokrat vrnil.

— Ne smem!

Čim bolj se je bližal čas odhoda, tem bolj je postajal nemiren. Konečno je ves zmučen napisal pismo:

Velec. gospodična!

Odhajam na bojno polje. Rad bi Vam stisnil še roko v slovo, a ne vem, če bi Vas s svojim obiskom ne razžalil. Ob petju topov in smrtnem vrisku krogelj bom mislil i na Vas, katero edino sem ljubil. Domovini žrtvujem zdaj to ljubezen in življenje.

Velimir Gostimirovič.

Ali odgovori?! In kak bo odgovor? — Nestrpno je čakal vojaka. Konečno je prišel.

Poročnik se je silil mirnega.

— Si izročil?

— Sem.

— Imaš odgovor?

— Imam.

In vojak, istotako mlad Srb, je izročil poročni-

ku pismo.

— Gospodična je djala, da vam želi obilo sreče in slave.

Poročnik se je nasmehnil, a ta nasmeh ni šel iz srca.

— Hvala!

Vojak je odšel.

— Obilo sreče in slave mi želi! Kako milostno in kako zasmehljivo!?

In tedaj je vrtalo v njegovi duši hrepenenje, da bi postal bojno polje tudi njegov grob, kakor bo grob tisočerihi.

Odpri je pismo in čital:

Velec. gospod poročnik!

Mislila bom na Vas, ko bodele stavili svoje življenje v nevarnost za domovino. Bog Vas čuvaj!

Marta.

Zamišljen je strmel poročnik v te kratke vrstice. Ali so to vrste ljubezni, ali hladne uljudnosti!? Za hip je obdržal pismo med prsti, nato ga dvignil, kot bi ga hotel vreči stran, a ga je nato spravil v listnico.

In ko je odhajal polk na mejo, je jahal molče pred svojo četo z istim bolešno-irpki izrazom krog usten, ki ga je delal odločnega in neizprosne.

* * *

Prihajala so poročila o zmagah srbske vojne, velikanskih, slavnih zmagah. Zmagoslavni venec lovorjev si je pltel na bojišču Srb, Bolgar, Črnogorec. Ves Balkan je bil en sam velikan. Srca junaških vojskujočih se narodov slovanskih so žarela junaštva in zmagoslavja. Kraljevič Marko je vstal, njegov meč piše osveto tisočletnim tlačiteljem Maščevano je Kosovo polje, maščevan car Lazar, osvobojena prestolnica Dušana Silnega. Iz robstva vstaja Srb, vstaja Bolgar, vstaja Slovan. Napočilo je že velikonočno jutro.

In svet strmi. Strmi in se čudi; odkod ta moč, odkod ta sila. Kaj je zažgalo temu narodu ogenj tolike sile?

Ljubezen domovinska je bila, ljubezen neusahljiva in neupoljiva.

Marta Bogdanoviča čita poročila. Srbinja je. Srce ji trepeti navdušenja, trepeti ji bojazni. Kje je sedaj on, Velimir? Ali še je živ? Morda spi med padlimi smrtno spanje in nikogar ni, ki bi pokleknil na njegov grob.

In pri tej misli ji je postalo hudo, tako hudo, da je zaihtela.

Odšel je od nje, z jezo v srcu je odšel. Čakala je, da se pride posloviti. A ni prišel. Samo pisal je. Kako naj pride, ko ga je odgnala. Ali ga ni ljubila? Ljubila ga je, to čuti sedaj, ko se boji za njegovo življenje, ljubi ga sedaj, ko ne ve, kje je. Ali misli na njo?

Vzela je pismo, ki ga ji je postal ob slovesu, ter čitala enkrat, dvakrat, desetkrat: ... ob petju topov in smrtnem vrisku krogelj bom mislil i na Vas, katero edino sem ljubil ...

In njena duša je vsklikala pol radostno, pol bolešno:

— Velimir, Velimir ... —

— Zapo! nam, guslar, zapoj še enkrat -- je vsklicalo nekaj glasov iz gruč, ki je poslušala slepca-guslarja, pevajočega o vojni in zmagah.

— Zapojem vam. O kraljeviču Marku, o zmagah naših, silnih in slavnih vam zapojem. O, da bi mogel, kako rad bi bil v vrstah onih, ki se bore za križ častni in svobodo zlato.

In iz slepih oči starca-guslara je zdrknila — solza.

(Konec prih.)

Pazite na otroke!

vprašanih in dajala navodila za odpravo nedostatkov in nadaljnje poslovanje.

Ob priliki občnih zborov zadrug se je izvršilo 26 predavanj, v katerih so se obravnavala razna združna vprašanja, 52 dni je posvetil pododbor gospodarskemu pouku; malo je združnih organizacij, katere bi tako intenzivno vršile izobraževalno delo, in skrbel ne le za pouk funkcionarjev članic, temveč tudi za vsestranski pouk kmečkega ljudstva v raznih gospodarskih panogah.

Omeniti treba še, da se je vršil, kakor vsa prejšnja leta, tudi v letu 1913 v drugem tečaju tečaj za gospode četrtoletnike v bogoslovju, v katerem so se obravnavala razna združna vprašanja in poučevalo praktično knjigovodstvo Rajfajzenovk.

Revizijsko delo.

V letu 1913 se je izvršilo 38 revizij, razun tega pa več instrukcij za nove tajnike. V splošnem se mora povdarjati, da so uspehi revizij zelo ugodni. Posrečilo se je pri večini zadrug odpraviti nedostatke, katere so izkazovale iz prejšnjih let in urediti poslovanje povsod, kjer je bilo v tem ali onem oziru pomanjkljivo. Pri izvrševanju revizijskega dela ne pozna pododbor nobenih ozirov in zahteva povsod, da se navodila revizijske oblasti uvažujejo in nedostatki odpravijo. Če so med funkcionarji osebe, katere ovirajo redno delovanje, oziroma nočejo urediti poslovanja, je pododbor zahteval njih odstop in bo to tudi v bodoče storil, ker mora skrbeti za napredek in za procvit svojih članic, ne pa se ozirati na te ali one osebe.

Naše bodoče delo.

Pododbor bo i v bodoče korakal po načrtani poti naprej. Dosedanjim zadrugam članicam bo posvečal vso svojo pozornost in si rbel za njih razvoj in napredek. V krog naših članic pa se prilašajo zadruge, katere bodo zahtevale, da se pečamo z združnimi vprašanji, s katerimi se še do sedaj nismo pečali; ustanovitev raznih zadrug, za katere so potrebni posebni predpogoji, bo prišla na vrsto, skratka, napredek v združništvu nam stavlja tudi nove naloge. Če se bo delo v naši organizaciji vedno vršilo po priznanih združnih načelih, potem bodo napredovale kakor doslej naše dosedanje članice in je tudi novim zadrugam, katere se bodo ustanovile, oziroma stopile in naš krog, zasiguran ugoden razvoj in napredek.

Boj za Albanijo.

Razne italijanske intrige v Albaniji veljajo manj knezu Viljemu, kakor Avstro-Ogrski. Knez je samo nekaj „žakelj“, na katerega se tolče, da bi se zadelo osovraženo habsburško monarhijo. V albanskem vprašanju je obstajalo že od nekdaj med Dunajem in Rimom ostro nasprotje. S pomočjo raznih pretendentov je skušala Italija izpodriniti vpliv Avstro-Ogrske, ki ga je imela ta radi svojega protektorata nad katoliki v Albaniji. Istočasno je delala Italija še precej uspešno konkurenco Avstriji na šolskem polju, ko je otvarjala italijanske šole.

Pod grofom Goluchovskim se je napravil prvi poskus za sporazum z Italijo glede interesov v Albaniji. Končno se je dosegel gotov kompromis tako, da Italijani niso mogli za časa svoje vojske s Turčijo začeti z vojno akcijo na vzhodni obali Jadranskega morja. Po razsulu turškega cesarstva v zadnji balkanski vojni se je sporazum med Avstro-Ogrsko in Italijo razširil do omejitve medsebojnih interesnih sfer. Ker je nemogoče, da bi Avstrija pripustila, da bi se Italija na albanski obali strategično utrdila, da bi Valona, ki je ključ do Jadranskega morja, postala italijanska ter tako imela Italija lepo „verigo“ Valona-Otranto, morala je gledati na to, da se ustvari samostojna Albanija, ki ne bi bila niti avstrijska niti italijanska in ki bi bila istočasno protitež napram Srbiji. S tem naj bi se rešilo tudi eno najkočljivejših vprašanj med obema zaveznicama. Po težavnih pogajanjih med obema državama in pozneje z ostalo Evropo se je dosegel tozadeven sporazum ter se ustvarila „samostojna“ Albanija. Se pri sestanku grofa Berchtolda in San Giuliana v Opotiji so se ta v onem sporazumu označena politična vodila na novo utrdila.

Da se je pa šlo tukaj samo za nekaj obliž, ki naj bi pokril avstrijsko-italijansko nasprotje, se je pokazalo takoj po prihodu kneza Viljema v Albanijo. Že pri volitvi rezidence bodočega kneza so se pojavili razpori med avstrijskimi in italijanskimi interesi. Avstrija je predlagala Skader, kot naravno glavno mesto dežele in osobito še kot rezidenco krščanskega kneza, ki bi se tukaj lahko opiral na katoliške Miridite in Malisore. Zmagala je Italija s svojim predlogom za Drač.

Smer, ki jo ima že delj časa italijanska politika v Albaniji, jako jasno kaže, da je bilo na laški strani prav malo odkritosrčnosti, ko je sklenila z Avstrijo svojo začasno albansko pogodbo, ampak da je delala v očigled spora s Francosko, ki je očevala svojo mornarico in se pripravljala, edino nato, da se momentano razume z Avstrijo. Ima li Italija povod, da se vsled onih francoskih odredb dandanes ne čuti več ogrožene, se še ne da presoditi. A na vsak način pa stoji, da še dela sedaj v Italiji neka „nacionalna“ stranka politiko, ki bje naravnost v obraz z Avstrijo sklenjenemu paktu in tistim oficelnim izjavam di San Giuliana.

Popolnoma brez dvoma pa je, da je celo sedanje vstaško gibanje v Albaniji delo zunanjih inspiratorjev, da stoje v Draču bivajoči italijanski agenti v izdaškem razmerju z insurgenti, jih moralčno in z vojnimi sredstvi podpirajo, sami pa, so pod močnim varstvom kraljestva. Italijanski poslanik baron Aliotti pa, kojega politiko rimski kabinet popolnoma odobrava, se čisto mirno lahko smatra za voditelja te izdažalske italijanske bande. Že iz stališča, ki ga je zavzela italijanska politika v aferi Esad paše, se da jasno sklepati na razvpite italijanske „ekstrature“, s tem pa, da svojega zastopnika v Albaniji, ki je vodja tamošnjih izdažalcev, ne odpokliče, ali vsaj ne opozori, ampak vse lepo zakriva, postaja Italija sokriva upora in sprčuje pred vsem svetom, da ji je na avtonomni Albaniji in na skupnem sporazumljenju z Avstro-Ogrsko glede albanskega vprašanja presneto malo ali celo nič ležeče.

Kakšne cilje da zasleduje Italija s to nepričakovano svojo politiko v orientu in katere velesile ima za seboj, je sedaj še uganka. K njeni rešitvi bi pripomoglo dejstvo, da je mednarodna kontrolna komisija svoječasno proti glasovom italijanskega in ruskega komisarja sklenila, da se da knezu na razpolago poldrugi milijon frankov.

Prenk Bib Doda poražen?

Kako nezanesljive so hipne vesti, ki jih prinašajo česorisi iz Albanije, sprčuje dejstvo, da je bil vsled poročila dne 24. t. m. Prenk Bib Doda premagan in vjet, med tem ko trdijo najnovejše vesti, da Prenk Bib Doda počasi zmagovalno prodira. Vstasi se zbirajo pri Šijaku, da bi bližajoče se čete Miriditov in Malisorov napadli. Doslej so imele te čete 2 mrliča in 6 ranjencev. Na vsak način pa so bila poročila italijanskih listov o popolnem porazu miriditskega glavarja prenačljena. Njegova vojska do sedaj še ni poražena, temveč so bil le nekatere predstraže razgnane. Zelo nevarna pa bi postala situacija za kneza Wieda v tistem hipu, ko bi se uresničile sumnje, ki jih sporočajo nekateri listi, da je namreč tudi Prenk Bib Doda v tajnih zvezah z vstasi in bi bilo potemtakem njegovo protiranje sama hlimba.

Valona v nevarnosti.

Da se položaj kneza Wieda ni poboljšal, temveč se kljub za en dan podaljšanemu premirju slabša od dne do dne, nam sprčujejo vesti, ki poročajo, da je že tudi mesto Valona v veliki nevarnosti vsled prodiranja vstašev. Vstasi baje nameravajo mesto napasti. Valona je kneza prosila pomoči.

Slovenska iredenta in celovski „Volkstag“.

O tem, kako so se na celovškem taboru nemškonalionalni svobodomiselei podžigali za boj proti Slovincem kot predstraži velikega nemškega naroda, bi bilo odveč govoriti. Saj brez zatrevjanja, da so naši Nemci trdno odločeni, vstrajati v boju za nemški značaj alpskih dežel do konca in da hočejo z vsemi moči držati pot do Adrije, ne mine noben njihov govor, noben njihov shod. Poglejmo le, kako „umeva o“ trializem, kako enakopravnost narodov in kako jim šumi po glavi noč in dan slovenska iredenta. Izmed vseh drugih govornikov, nemškonacionalnih zagriznežev, kakor so bili Dobernigg, inmoški dr. Erler, načelnik Nationalverbanda Gross, ljubljanski dr. Eger, tržaški dr. Eugenberger in nižjeavstrijski poslanec Schürff, sta imela o tem največ povedati dični Marckhl in celjski volksratovec dr. Ambroschitz. Marckhl v referatu je poln napadov na Slovence. Jugoslovansko stremljenje po enakopravnosti smatra on za akcijo proti obstoju države. Slovinci da hočejo slavizirati mešana ozemlja in oropati Nemce njih pravice s stremljenjem po trializmu. V boju proti Jugoslovanom morajo Nemce v južnih alpskih deželah podpirati vsi Nemci, kajti s trializmom bi bila Nemcem zaprta pot do Adrije. Osvajalne težnje Jugoslovanov so se opazale že pred balkansko krizo in so našle izraza. Drznil se je tudi predbacivati Slovincem iredentizem, ko je zaklical: Heute umhüllt man sich mit dem schwarz-gelben Schleier. Wir wissen aber, was wir zu erwarten haben! Dalje pravi, da je bil Nemcem boj vsiljen in ga sprejemajo ne zaradi boja samega, ker ljubijo mir, ampak zaradi obrambe svojih življenjskih interesov. Končno je nastopil proti vlad in jo pozivljaj, naj napravi konec jugoslovanskim težnjam, ki kale mir v monarhiji. Monarhija hoče živeti v miru, zato je treba, da vsi faktorji nastopijo proti oficijelnim in neoficijelnim sosedom na jugu, ki rušijo ta mir. Tudi Nemci so za notranji mir (op. ur.: ki bi bil pa skrajno krivičen!), zato pa da je treba, da skupno nastopijo proti onim, ki ga kale.

Za tem velikim Nemcem, poslancem Marckhlom — je dobil besedo celjski dr. Ambroschitz, ki je po kratkem Slovincem žalečem govorčcu predlagal resolucijo, ki pravi, da spremljajo alpski Nemci boje Nemcev na Češkem za enakopravnost s toplim sočustvovanjem, ob enem pa računajo na njih pozornost za svoj boj na jugu proti „prodirajočemu slovenstvu“, zlasti ker jugoslovanski naskok podpirajo tudi od zgoraj. Nemški Volksrat vidi v trialističnih načrtih nevarnost za nemški narod ter zahteva napram jugoslovanskemu vprašanju jasno in enotno politiko, države

Tako štajerski fanatiki na koroških shodih. Povsod jim pride prav njih narodni fanatizem in so

vraštvo do Slovencev. Da še več! Povsod jim pride prav, natolcevat Slovence, da gledajo čez mejo in trditi, da bi padla brez nemških nacionalcev naša država na stopnjo Albanije. Njim pa naj bo kar tako lepo dovoljeno se ogrevati s svojo „Wacht am Rhein“ za veliko Nemčijo. Toda Nemcem vsi njihovi napori nič ne pomagajo, kajti vsakdo ve, da iščejo Slovinci svoje boljše bodočnosti v Avstriji, premnogim avstrijskim Nemcem pa je vzor Berlin.

Petletnica izobraževalnega društva „Kres“ v Gradcu.

Pet let je minilo, odkar vrši društvo „Kres“ v Gradcu svojo plodonosno socijalno, narodno in krščansko izobrazbo.

Liberalna podirajoča nestrpnost v prejšnjem našem, sedaj liberalnem društvu „Domovina“ je spodbodla tudi katoliško delavstvo in dijaštvo k intenzivnejšemu in smotrenemu delu. In tako je mogel obhajati v nedeljo „Kres“ res v zadovoljstvo sebi in domovini svoj lustrum sollemne, kakor je dejal slavnostni govornik profesor dr. Hohnjec. Gospod profesor nam je razložil v vznesenih besedah pomen kresa — izobraževalnega dela. Mestno bivanje in lepa obleka še ni izobrazba, ta tiči globlje, v človeški duši. Gospod profesor se je spomnil tudi naše nekdanje zgodovine, ko smo si še svobodno volili svoje kneze na Gosposvetskem polju in jih ustoličevali na knežjem kamnu v svojem jeziku. Danes pa, ko obhajamo 500letnico te svoje prošlosti, nam so zaplankali naši preganjanci ta večer monument naše nekdanje svobode, da ga ne moremo niti od daleč videti. Ta moment, ko se vrši tukaj naša slavnost, zborujejo v Celovcu naši narodni nasprotniki in kriče, kako jih zatiramo, kakšne se jim gode krivice!! Farizeji!!! Pritlikavci v hinavščini so bili nekaj judovski larizeji proti njim. Zatrei nas hočejo, toda motijo se. Dasi nas je malo, pa vendar bomo živeli, ker nas ni vodil slučaj, ampak božja previdnost, ki čuva nad nami in nas bo tudi ohranila. Z mečem duha in izobrazbe si pomagamo sami in pomagamo nam Bog. — Gori in plamti naj slovenski „Kres“ v tem morju lažisvobodomiseltva in nestrpnega nemštva, da ga vidi tudi naša domovina daleč na jug! Besede gospoda profesorja so uplivate globoko na nas in so res mnogo pripomogle k naši dobri volji in našemu bodočemu delu. Gospodu profesorju naj bo prisrčna hvala!

V imenu Hrvatov je pozdravil „Kres“ in Slovence član „Preporoda“, Hrvatje in Slovenci smo eno. Kot smo pojezili nekoč turški naval v srednjo Evropo, tako moramo stati danes kot mogočna utrdba proti nemškemu navalu do Adrije. Morje Adrijsko je slovensko, „Kres“ je naša predstraža.

G. Spešič je deklamiral Lovrenčičevo rapso-dijo o kresu in je žel mnogo priznanja. Pesem nam bo pesnik dal na razpolago, da jo priobčimo.

Nato so igrali „Krešani“ v zvezi z katoliškonalrodnim dijaštvom Finžgarjevo „Našo kri“, ki je vplivala ravno v tem momentu na nas jako dvigujoče in samozavestno. Hvala aranžerjem in igralcem! Ob koncu se je razvila vesela in neprisiljena prosta zabava.

Hrvatski katoliški preporod.

Katoliška renesanca napreduje krepko na Hrvatskem. Gibanje se še omejuje, če izvzamemo duhovništvo, ki se je začelo stanovsko organizirati v „Svečeniški Zajednici“, skoro le na dijaštvo. Dijaki imajo že vse polno katoliško-narodnih akademskih društev. Ta društva pozivljajo svoje člane, naj v počitnicah nesejo katoliško-narodne ideje med narod, v društva, v organizacije, in zlasti se polaga važnost na v abstinenco gibanje. Od 5. do 8. avgusta pa bo v sestanku v Djakovem, kjer bodo razpravljali o predmetih, nato pa imajo tridnevne duhovne vaje. Katoliško-narodni Hrvatje pridejo tudi na abstinenci tabor na Brezje dne 29. julija. S slovenskimi katoliško-narodnimi dijaki imajo Hrvati ozke zveze, ter skupno potovalno listino za počitnice. Hrvatska katoliško-narodna dijaška mladina ima dvoje glavnih glasil „Luč“ in „Djaški Vijesnik“, ter 11 srednješolskih listov.

Politični pregled.

Praška konferenca.

Češko-nemška konferenca, ki se je vršila v ponedeljek, dne 21. t. m., v Nosticévi palači v Pragi, je prinesla presenečenje. Začetkom je zopet slabo kazalo, potem pa so se Nemci izjavili, da so pripravljeni, da se obravnava jezikovno vprašanje, toda v odseku, ki bi bil sestavljen iz zastopnikov obeh čeških narodnosti v državnem zboru. Da se sestavi ta odsek, mora se prej kot mogoče sklicati drž. zbor. „Hlas Naroda“, organ češko-konzervativnega veleposvetstva, pa že ve poročati, da je vlada že za trdno sklenila, da razpiše nove volitve za češki dež. zbor in da skliče v jeseni k zasedanju državni zbor.

Predsedstvo hrvatskega sabora pri cesarju.

Dne 22. t. m. je sprejel naš cesar predsedstvo hrvatskega sabora v posebni avdijenci. S predsednikom dr. Medakovičem se je pogovarjal o delovanju hrvatskega sabora. Dr. Medakovič je čestital cesarju na njegovem ozdravljenju, nakar je cesar odgovo-

Požari se pojavljajo!

ril: „Tokrat je bila moja bolezen resna.“ Podpredsednik Magdič je poročal cesarju o napredovanju mesta Varaždina, čegar župan in poslanec je on. dr. Lukinič se je pa razgovarjal o polomu karlovske hranilnice; poročal mu je, da manjkata še 2 milijona za sanacijo posojilnice, nakar je cesar odgovoril: „Treba je gledati na to, da ne pride do konkurza, da se zadeva hitro konča in da se odstrani hude posledice.“

Boj za lex Kolisko.

Deputacija nižjeavstrijskih nemškonacionalnih poslancev je dne 24. t. m. zahtevala pri ministrskem predsedniku grofu Stürgku, naj se lex Kolisko — sankcionira. Grof Stürgk pa ji je izjavil, da vlada vstraja glede na to vprašanje slejkotprej na svojem stališču, kajti lex Kolisko stavi nepremagljive ovire, ker nasprotuje državnemu ljudskošolskemu zakonu. Naučni minister Hussarek, ki je tudi prisostvoval temu razgovoru, je izjavil, da bi se s tem, da se lex Kolisko sankcionira, takorekoč prestrelil državni ljudskošolski zakon. To se ne sme zgoditi, ker bi so utegnili goditi minoritetam občutna škoda.

Novi avstrijski poslanik v Berlinu

Avstrijski poslanik na berlinskem dvoru, grof Szögyeny-Marich, je svoje dostojanstvo odložil. Za njegovega naslednika je imenovan član avstrijskega generalnega štaba, princ Hohenlohe-Schillingfürst. Čudno je, da je poklican na tako visoko in odgovorno mesto ravno mož, ki ni imel svoj čas kot cesarski poseben odposlanec v Petrogradu nikakega uspeha. Njegova soproga, ki je nadvojvodinja, se je si eer odovedala visokim naslovom, toda prav lahko nastanejo velike težkoče v družabnih odnošajih s koleginjami ter za naše poslanstvo tudi kočljive situacije: in kar je najvažnejše, mi bi radi ravno v Berlinu imeli ne samo vojaško izobraženega, ampak gospodarsko in trgovsko verziranega zastopnika, v državi, kjer so v nevarnosti naravnost vitalni interesi monarhije za gospodarsko državno politiko. Na diplomatska mesta morajo dandanes moderne, praktično izobražene osebe, dobri narodni ekonomski z veliko razumnostjo. Časi, ko se bili diplomati samo za reprezentacijo, so minuli.

Konkordat med Srbijo in Vatikanom.

Dne 24. t. m. se je podpisal konkordat med Vatikanom in Srbijo. Pri državnem tajniku sv. stolice Merryju del Val kot pooblaščenca sv. očeta se je zbral srbsko odposlanstvo, njemu na čelu pooblaščenec srbskega kralja dr. Milenko Vesnić. Pooblaščenca sta izmenjala svoji pooblastili in odobrili jih, sta podpisala konkordat, ki se je srečno sklenil med Srbijo in sv. stolico. Nato se je dr. Mil. Vesnić podal k sv. očetu, katerega je nagovoril s plemeniti besedami, nakar je sv. oče vneseno odgovoril. Oba sta si čestitala k doseženemu uspehu in izrekla najgorečnejše želje, da se s tem otvorijo prijateljski odnošaji med Srbijo in svetlo stolico. „Italije“ objavlja besedilo konkordata. Obstoja iz 22 členov. Določa se, da se bo katoliška apostoliška rimska vera v srbskem kraljestvu svobodno in javno izvrševala. Ustanovi se cerkvena provincija z nadškofijo v Beogradu in škofijo v Skoplju. Oba bosta v cerkvenih rečeh naravnost in izključno odvisna od sv. stolice. Preden škofa sv. oče imenuje, naznani vladi kandidata, če ima vlada zoper njega kak pomislek političnega značaja. Škofa bosta ustanavljala župnije in imenovala župnike v sporazumu z vlado. Konkordat nadalje določa: Srbska katoliška cerkvena provinca se deli v škofijo, ki obsega vse kraje Srbije pred balkansko vojno, z nadškofijskim sedežem v Beogradu, in s škofijo z novoosvojenimi kraji s sedežem v Skoplju. Beogradskega nadškofa in skopeljskega škofa imenuje papež. Nadškof in škof imata pravico nadziranja verskega pouka v vseh katoliških šolah. Zakoni, tudi mešani, ki jih sklepajo katoliški duhovniki, so v Srbiji veljavni. Bogoslužni jezik je staroslovenski in latinski.

Raznoterosti.

P. n. naročnikom in čitateljem naznanjamo, da izide prihodnja številka našega lista radi praznika v tork.

Duhovniške vesti. Prestavljeni so naslednji gospodje kaplani: Jožef Lončarič iz Sv. Jurija pod Taborom k Sv. Juriju na Ščavnici; Janez Jelšnik iz Čadrama k Sv. Martinu na Paki; Janez Žagar iz Vojnika v Čadram; Anton Veranič iz Gornje Radgone k Sv. Juriju pod Taborom.

Iz politične službe. Cesarski namestnik je namestniškega konceptnega praktikanta dr. Oskarija Grimusa pl. Grimburga v Gradcu premestil k okr. glavarstvu v Mariboru.

Vladar v Išli. Monarh se poda v soboto, dne 27. junija, z dvornim vlakom v Išlo na daljše poletno bivanje.

Nemška napetost. Koroški nemški duhovniki so priredili odhajajočemu škofu, džiroma nadškofu dr. Kaltnerju odhodnico — v nemškonacionalni celovški gostilni (!). To je zares nemški takt, da se duhovniki poslavljajo od svojega škofa — v gostilni! K odhodnici niso povabili nobenega Slovencea. Nadškof je duhovnikom dal dovolj jasno razumeti, da in ž njimi enakih misli. V svojem govoru je poudarjal, da se bo poslovil od duhovnikov v cerkvi in da je

ljubil vse duhovnike in škofljane brez razlike. Nemški duhovniki so dobili pri odhodnici vsi naloge, ki si **Kako se dela.** Šiška se združuje z mestno občino ljubljansko. Tozadevni deželni zakon je že potrjen. Slučajno je te dni bil dr. Šusteršič po opravkih na Dunaju. In sedaj poslušajmo, kako zna „Slovenski Narod“ lagati in natolcevati! Piše namreč: Vlada je hitela ustreči Šusteršičevim željam, seveda za ceno gotovih protiuslug. Kakšne so te protiusluge, pač ni težko uganiti. Saj pač ni zgolj slučaj, da je baš pretekli teden odpotoval, kakor je javil „Slov.“, dr. Šusteršič na Dunaj v nujnih uradnih poslih in da je temu njegovemu potovanju za petami sledila odgoditev klerikalnega izleta v Celovec in romanja na Gosposvetsko polje, prepoved sokolskega izleta, in inkorporacija Šiške! O da, so pač slučaj, ki niso več slučaj! Našega prepričanja, da je inkorporacija Šiške v kavzalni zvezi z raznimi dogodki v zadnjih dneh, ne more izpremeniti niti dejstvo, da bo današnji „Slovenec“ kritiziral policijske prepoved sokolskega zleta in se delal, kakor da bi se gotovim gospodom niti ne sanjalo, da namerava policija tak atentat na koristi ljubljanskega prebivalstva. Hina vci! “ Namesto „Hina vci“ bi naj rajši „Slovenski Narod“ dostavil: „Hvala Bogu, vedno se še najdejo med našimi čitatelji osli, ki take gobeždarije verjamejo “

Kaj nas uči celovski „Volkstag.“ Vsi govorniki so jadikovali, da se Slovenci vzbujamo, da napredujemo, da ogražamo celo nemške postojanke. In vlado so napadali, da ne pomaga njim, ampak Slovincem. Nočemo se kregati, koliko je resnice na tem, ampak konstatiramo suho dejstvo, ki se da deducirati iz nemških govorov na celovškem shodu: Nemci se čutijo slabotne, se smatrajo v defenzivi, manjka jim prepričanje, da bi nas mogli še nadalje tlačiti. Zato je sedaj naša naloga, da jim tega čuta ne pokvarimo, ampak še ga okrepimo — z nepobitnimi dejstvi našega odločnega nastopa in istinitega napredovanja.

Podlo sumničenje. Zadnja številka „Marburgerce“ prinaša iz Hoč vest, da je neki neznani slovenski zlikovec oskrnul na hočem pokopališču nagrobni kamen umrle hčerke nekega tamšnjega učitelja na ta način, da je z nožem ostrgal nemški napis na nagrobnem spomeniku. Po mnenju „Marburgerce“ ne more storilec biti nihče drugi, kakor kak Slovenec. — Mi se zavarujemo in najodločnejše zavračamo vsako tako podlo sumničenje, kajti storilec zamore biti le kaka izpridena štajercijanska šnopsarska baraba; med katoliško-narodno zavednimi Slovenci iščeš zamenj toliko surovin, pač pa jih najdeš med štajercijansko sodrgo na stotine!

Saj jih ne marajo. Graška „Tagespost“ se silno jezi nad Nemci iz rajha, češ, da se premalo zanimajo za štajerske Nemce. Zdi se, tako pravi, da tam komaj vedo, da južno od Dunaja tudi še eksistirajo „Volksgenossen.“ Dalje joka in se jezi nad pruskimi časopisi, češ, avstrijski časopisi so vedno polni novic iz Nemčije (!), v nemških pa da so avstrijske novice bele vrane. Konečno pa še neko zanimivost, ki je vredna več kot počen groš. Graška „Tagespost“ je dobila neko pismo iz Berlina, kjer stoji na naslovu, da je Gradec na Češkem. Še drug slučaj! V Draždanih je nek štajerski Nemec, čitatelj „Tagesposte“, javil knjigovodji v nekem hotelu, da pride iz Gradca. Oni ga pa vpraša: Gradec? A kje pa je to? In odgovor, da je na Štajerskem, ti stega rajhovca tudi še ni izmodril; kajti dejal je: Štajersko? To leži pač tam nekje blizu Tirolske, koder so planine? Naši avstrijski Nemci na vso moč, noč in dan, v sanjah in pri belem dnevu, vedno — škilijo čez mejo, tja v rajh, rajhovci pa niti prav ne vedo, kje avstrijski Nemci stanujejo!

Dobro povedano. O celovškem ljudskem taboru piše „Arbeiterwille“: Na nemškem „ljudskem“ taboru se mir ni kalil. Toda tega niso krivi Nemci. Saj so bili vendar pripravljeni, kakor dr. Angerer sam zatrjuje, z vsemi sredstvi braniti nemška tla (!) proti demonstrantom. Ali po sreči od tega ni prišlo, ker so Slovenci čisto enostavno izostali in celovško romanje odpovala, oziroma preložili. Mesto v nedeljo ni imelo drugačne slike, kakor navadno. Samo raz hiš so visele zastave. Nasprotno so romali nemški nacionalci k vojvodskemu stolu na Gosposvetsko polje, da bi prepevali tam „Die Wacht am Rhein.“ Gotovo so se bali, da ne bi izginilo tistih par kamnov. Toda zato je skrbelo zadostno število žandarjev, ki so se postirali v gozdu. Dopoldne se je vršila v deželni hiši seja v „masah“ došlih poslancev. Seja je bila baš pomena za politiko Nacionalverbanda že radi tega, ker je predsednik že na Dunaju sklenil, ne oponirati vladi. Popoldne se je vršilo v hotelu „Sandwirt“ zborovanje, kjer se je — „slavnostno“ govorilo, edino, kar morejo dati ljudstvu kot pozitiven rezultat svoje vladne politike.

Smejni liberalci. Nezešli „Dan“ je zopet enkrat pokazal svetu svojo duševno revščino. Zaganja se s čudovito ali občudovanja vredno besnostjo v osebo urednika g. Žebota, kateri je bil kljub vsem nasprotnim liberalnim željam opravečen pred porotnim sodiščem. Občudovali smo v sodni dvorani famoznega pobijalca klerikalnega zmaja dr. Kodermana in g. dopisnika „Dana“ so dr. Kodermanove fraze tako očarale, da je tudi isto ponovil v glasilo političnih sene. Kot časnikar, če si hoče že prisvajati ta naslov, bi pač moral opaziti, da je med publiko, ki je bilo po večini liberalno, šlo neko godrnjanje

radi nerodnega zastopnika g. Robleka, katerega pomiljujejo vsi razsodni ljudje, da se je dal v tako dolgočasen spás, kakor je bila ta porotna obravnava, zapeljati.

„Marburgerca“ taji. Glede dogodkov pri šulereinski slavnosti v Račjem trdi „Marburger Zeit.“ v tonu, kakor ga je zmožen le lutroviski pastor Mahnert, da nihče ni govoril besed „Berlin je naš vzor“, ampak da je to le mistifikacija. Isti list trdi tudi, da e. kr. častnikov iz žrebetarne sploh ni bilo na veselici.

Je vendar le res! Povodom nedeljske slavnosti sp.štaj. Sängerbunda v Mariboru, ki je uspela povsem sila klaverno, je na komerzu slavnostni govornik phil. Pock izustil besede: Mein Vaterland muß größer sein, das ganze Deutschland muß es sein! Pripomnil je dalje, kako so svojčas daleč gori v Hamburgu (!) začeli prvi prepevati „Deutschland, Deutschland über alles, über alles in der Welt!“ in hipoma da je nastala ta pesem pesem vseh Nemcev na celem svetu. Kaj je govornik z vsemi temi namigavanji mislil, menimo, da je dovolj jasno. Avstrijskim nemškim nacionalcem torej Avstrija ni domovina dovolj, cela Nemčija je in mora biti njih domovina!

Blamaža žalskih liberalcev. Tiskovna pravda proti provizorju Schreinerju ustavljena! Žalski vročekrvneži goje samo vročo željo, svojega dušnega pastirja spraviti na zatožni klop. Hitro so izrabili nekaj nedolžnih in hudomušnih notic v „Straži“, ki so se tikale znane dirke med bratoma Kukec, da so zoper urednika in „neznane“ pisce kot storilec naperili tiskovno tožbo pred mariborsko poroto. Te neznane storilce pa je g. Eduard s svojim zastopnikom toliko časa iskal in naše ljudi nadlegoval s poizvedbami, da je med tem časom stvar zastarala. Vložil je obtožnico zoper č. g. provizorja Schreinerja, toda višja deželna sodnija v Gradcu je te dni obvestila dr. Benkoviča kot zastopnika g. provizorja, da je preiskavo zoper toženca ustavila in obtožnico zavrгла. Tako jo je g. Eduard že drugič dobil!

„Domače ognjišče“ pred sodiščem. Učiteljsvo izdaja neki listič z gori navedenim naslovom, ki v-liva strup liberalizma v otročja srca. Tako je nekoč povelečeval nezakonsko mater, češ, „klekne doli pred njo“: ubijanje mu je le relativno greh itd. Tak grd strup je hotel nadučitelj v Dramljah prodajati starišem, katere je povabil na družinski sestanek, ter jim tam tolmačil te krive nauke; imel je celo drzno čelo, g. župnika povabiti k temu sestanku. Ta pa je storil svojo dolžnost kot dušni pastir in je prihodnjo nedeljo s prižnice ljudstvu vso gnusobo te nove vere oznanil. Da učiteljev s temi nazori ni z rokavico prijel, je samo ob sebi umljivo. Drameljski učitelji pa so hitro tekli z ovadbo na sodnijo, mesto da bi se prepričali, kaj je pravzaprav g. župnik pridigoval o „domačem svetišču.“ Kako pa naj ti zvedo, ko niso bili ta čas v cerkvi! Celjska sodnija je seveda č. g. župnika Ogrizeka oprostila, drameljsko učiteljsvo pa bo prejelo svojo kazen, ker ne hodi v cerkev pridige poslušat.

O prestolonasledniku se vendar enkrat izraža z zadovoljstvom povsem liberalna „Soča“, ko navaia razne češke liste, kakor na primer „Čecha“, iz katerega izve, da se v Konopištu, nadvojvodskem dvorcu, govori največ češko. Prestolonaslednikovi otroci govorijo češko dovršeno in sam nadvojvoda, Franc Ferdinand, ki se je naučil od svoje soproge že prav dobro češko, se rad poslužuje češčine v svojih privatnih razgovorih. O tem je bila češka javnost nekoliko že informirana, gotovo pa je, da pričevanje, kakoršno je ono nadškofa Skrbenskega, bo mogočno odmevalo v češkem narodu, ki je že doslej z zaupanjem gledal v nadvojvodo. „Čech“ piše nadalje, kako zna nadvojvoda spojit svojo pobožnost z mecen-skim delom do češke umetnosti. Restavriranje dvorne kapele v Konopištu, krasni freski v njeni notranjosti so delo čeških umetnikov, kakor tudi je obnova cerkve v Benešavi, katero je prevzel prestolonaslednik nase, poverjena češkim slikarjem in kiparjem. Razven tega je v zadnjem času nakupil Franc Ferdinand veliko množino dragih nakitov, oprav in potrebščin, katere bo daroval češkim cerkvam, katerih pokroviteljstvo je prevzel. Niti treba ni naglašati, da so skoro vsi uradniki in nameščenci v Konopištu skoro sami Čehi.

Nemško „obmejno“ delo. Nemci so priredili dne 13. junija v Št. Ilju v Slov. gor. „narodno poletno veselico.“ Nemška poročila pravijo, da so peli vse-nemško „Wacht am Rhein“ in plesali do čez polnoči. Naši vladni organi s Claryjem na čelu pa mislijo, da morajo take ljudi pred Slovenci braniti.

C. kr. okrajno glavarstvo Brežice si je s ponesrečeno prepovedjo nastopa Orlov pri procesiji sv. R. T. v Rajhenburgu spletlo nov list v svoj lovorov venec netaktnosti in pogreškov, kakor je že „Straža“ poročala. Sploh se ta urad odlikuje že delj časa po neznanju elementarnih postavnih določb, za katerim se često prikriva slabotnost proti potrebam prebivalstva, posebno kmečkega ljudstva z očitvno ostjo proti S. Kl. Z. Sedanjega g. okrajnega glavarja moramo kot osebo visoko spoštovati, pa tudi samo kot osebo. Za vodstvo urada pa ni pokazal dane mu sposobnosti in tudi nikdar ni imel ambicije za to; odlikuje se tudi po nepoznanju jezika ter krajevnih razmer. Glavno besedo imajo na uradu le podrejene osebe; povsod se pogreša vodilna roka! Ni je skoro stvari, v kateri bi si vodstvo odločitev

Vzemite otroke seboj na delo!

pridržalo: odtod povsod le napake. Ljudstvo je teh razmer s to in si nujno želi, da pride v okrajno gospodarstvo duh dobrohotnosti ter uvaževanja ljudskih potreb. Sedaj na temu uradu vlada samo suhi paragraf brez srca in ljubezni, pogosto še napačno uporabljen. Ob prihodnji priložnosti, podani nam po novih zmotah, bo govorilo ljudstvo samo. Visoki c. kr. namestniki v uvaževanje!

Slovenci — zmagovalci. V tržaškem mestnem svetu se je šlo te dni pred vsem za slovenske zahteve na šolskem polju. Italijani so sicer že dovolili Slovincem, da se zgradi slovenska šola pri Sv. Mariji Magdaleni, toda sklenili so istodobno, da se zgradi tudi italijanska šola in sicer je zahtevala ta italijanska večina, da se zgradi italijanska šola takoj, slovenska pa šele pozneje. S tem bi bilo mnogo otrok nezavešanih slovenskih starišev izgubljenih za poznejšo slovensko šolo. Toda Slovenci so se pravočasno sregli do laško nakano, protestirali in doslegli, da se obe šoli istočasno zgradita in otvorita. Taki so uspehi, kjer se kaj dela, pa naj bo sovražnik še tako močen!

Graški občinski svet — razpuščen. V zadnji seji graškega občinskega sveta dne 24. t. m. je županov namestnik dr. Bercht prebral namestniški dekret, s katerim se občinski svet razpusti in ki določa, da bo občinske posle vodil dvorni svetnik Underrain pl. Meysing. Socialdemokrati so protestirali proti temu in v svojem sklepem govoru je podžupan dr. Bercht jokavo izjavil, da je danes občina še ravno na tistem, kakor pred 2 letoma, ko je bilo nje vodstvo ravno tako v komisarijevih rokah. Tako se godi, kadar so na krmilu — svobodomiselci!

Vsesokolske slavnosti ne bo! V Ljubljani bi se imela vršiti v dveh 15., 16. in 17. avgusta t. l. vsesokolska slavnost. Policijsko ravnateljstvo pa jo je iz razlogov „javnega miru in reda“ kratkomalo — prepovedalo. Pripomnimo, da se s takimi prepovedmi ne soglašamo. Če vlada misli, da je to sokolstvu v kvar, se sila moti. Nasprotno se le krepki in pomnožuje na tak način vsaka organizacija. Konečno pa obstoja upanje, da se vsesokolski zlet v Ljubljani z omejitvijo na Sokole iz monarhije dovoli.

Bratom Orlom podravskega okrožja! — One bratske odseke podravskega okrožja, katerim smo poslali okrožnice glede izleta k Sv. Ani v Haloze, prosimo, da nam takoj naznani število udeležnikov v kroju. Pri Sv. Ani se vrši v ponedeljek, dne 29. t. m., velik mladeniški shod, ob enem pa avna telovadba podravskega okrožja. Nastopi vzorna vrsta na drogu in bradlji. Pri prostih vajah bo svirala priznana godba. Ne veselo svidenje! Nazdar! — Podr. okrožje Orlov.

Haloška mladina, na noge! Na praznik sv. Petra in Pavla pridejo v prijazne Haloze Orli podravskega okrožja. Haloška mladina se bo v velikem številu udeležila mladinskega shoda pri Sv. Ani v Halozah! Na svidenje!

Proces proti baronici Zojs. V ponedeljek in torek se je vršila pred porotnim sodiščem v Gradcu razprava proti baronici Zojs, ki je, kakor smo svedočeno natančneje poročali, podtaknila dediča in goljufala svojega soproga. Vseh šest, ki so bili obtoženi sokrivde pri goljufiji podtaknjenja, so porotniki oprostili; baronica Zojs pa je bila obsojena po par. 461 in 497 drž. z. na dva meseca težke ječe, katere je pa že presedela v preiskovalnem zaporu.

Sveta vojska v Mariboru, osrednje protialkoholno društvo za Štajersko, obhaja svoj društveni praznik sv. Janeza Krst. v št. Ilju v Slov. goricah. Pri rani in pozni božji službi je cerkveni govor, popoldne po večernici predavanje v Slov. domu. Govori društveni predsednik.

„Zarja.“ Akademsko društvo „Zarja“ v Gradcu ima danes dne 26. junija, svoj IV. redni občni zbor v hotelu „Zur Kaiserkrone“, Färbergasse 6, s sledečim sporedom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Čitanje zapisnikov občnih zborov bratskih društev „Danica“ in „Dan.“ 3. Poročilo od borovo. 4. Volitev revizorjev. 5. Slučajnosti. Začetek ob 9. uri zvečer.

Za Slovensko Stražo nam je poslal g. Henrik Robinšak, tajnik posojilnice v Gornji Radgoni, lepo število obrabljenih poštinih znamk. Hvala lepa! —

Knjižnica S. K. S. Z. v Mariboru prosi vse one cenj. izposojevalce knjig, ki že delj časa niso vrnili izposojenih knjig, da to store nemudoma.

Na prodaj je velika graščina, ki leži na ravnini v lepem kraju na Koroškem. Posedstvo obsega 140 oralov, polovica je gozdnega sveta, ki je dobro zaraščen, druga polovica pa so rodovitna polja in travniki, ki lahko rede do 50 glav živine, dalje obsežna, dobro ohranjena gospodarska poslopja z vodno silo, mlinom in žago. Na prodaj je z inventarjem vred, všteti preko 30 glav živine s konji. Cena okoli 100.000 K. Pojasnila daje Slovenska Straža v Ljubljani. — Trgovci, pozor! V nekem spodnještajerskem mestu je na prodaj trgovina z dvema hišama, gospodarskim poslopjem, velikim vrtom in sadonosnikom. Cena približno 25.000 K, od tega lahko ostane polovica vključena. Pojasnila daje pisarna Slovenske Straže v Ljubljani.

Izpitni iz štajerske zgodovine so se na c. kr. gimnaziji v Mariboru vršili v soboto, dne 20. t. m. Kakor znano, so taki izpiti, ki so javni in tekmovalni na Štajerskem uvedeni za četrtošolce srednjih šol. Ker ima gimnazija v Mariboru letos 3 4 razred, je bila tudi tekma hujša nego sicer; udeležilo se je je

8 dijakov in izven tekme se je dala izprašati ena privatistka. Kot darila daje štajerski deželni odbor iz posebne ustanovitve 2 veliki srebrni kolajni; stalni in zvesti dobrotniki in prijatelji mladine pa so z blagimi prispevki preskrbeli, da je vsak udeleženec izpita dobil svoje darilo. Darovali so: Njega ekscelenca, premil. g. knezoškof M. Napotnik 20 K v zlatu, po 10 K v zlatu: preč. g. stolni prost Karol Hribovšek, kanonik Jos. Majcen, ravnatelj deškega semenišča, Jos. Zidanšek in prof. dr. A. Medved; neimenovani dobrotnik je podaril 5 K; prof. Otto, ki je bil predmet poučeval, eno knjigo, in gimnazijski ravnatelj dr. Tominšek 10 K. — Dr. Tominšek je bil predsednik izpita, izpraševal pa je prof. Otto. Vsi izpitanici so pokazali temeljito znanje iz štajerske zgodovine in podrobno poznanje naše dežele. Odgovarjali so kaj pogumno, dasi jih je nekoliko strašila zelena miza in mnogoštevilni poslušalci, ki so napolnili gimnazijsko risalnico, kjer se je vršil izpit. Izpraševalna komisija je razdelila darila tako-le: Prvo darilo, častni kolajni, sta dobila Wohlkönig Ludvik in Vimpolšek Alojz; posvetilo ekscelenca g. knezoškofa (20 K) Koprivnik Ivan; po 10 K: Sajovic Stanislav, Weber Lotar, Breznik Franc, Lesnika Roman in Ivanuš Josip; za privatistko Heleno Tominšek je bilo odmerjeno posebno darilo. Darila je razdelil predsednik s primernim nagovorom, v katerem je naglašal pomen tega, na Štajerskem običajnega izpita.

500letnica vstoličenja — 500 K za Slov. Stražo. Častita duhovščina šaleške dekanije je zložila na dekanijški konferenci 500 K za Slovensko Stražo v spomin 500letnice. Čast vrli duhovščini Šaleške doline! Posnemajte rodoljubi to velikansko požrtvovalnost!

Izobraževalna društva, pozor! Izšla je ravnokar tretja številka Vestnika Slov. Kršč.-Socialne Zveze. Vsebina tega zvezka je izredno bogata in za društvene razmere uporabna. Tudi predavanja, kakor se rabijo pogosto v naših mladeniških in dekliških zvezah, se nahajajo popolnoma izgotovljena v tem zvezku. Priobčen je tudi dr. Medvedov govor o ustoličenju koroških vojvod. Za ženske odseke izobraževalnih društev je izdan in objavljen primeren poslovnik. Tudi razprave o Jugoslovanski Strokovni Zvezi se nahajajo v zvezku. Nadalje so navodila za skioptikon, za gledališne predstave in mnogoštevilne opazke o društvenem gibanju in življenju. Vestnik stane samo 3 K in se naroča v Ljubljani. Štajerci, naročajmo si ga, osobito naj ne bo nobenega društva, ki bi ne bilo na to izbornu društveno glasilo naročeno!

Koledar Slov. Kmečke Zveze. Opozarjamo, da se je rok za vplačevanje udnine Slov. Kmečke Zveze, oziroma naročitev koledarja, podaljšal do dne 15. julija. Koledar za l. 1915 bo imel posebno važno tvarino, ki bo v marsičem izredno dobrodošla našim gospodarjem. Zaupniki in agitatorji, na delo! Vsak zavezni pristaš K. Z. bi si moral naročiti naš koledar. Kdor si sedaj naroči, ga bo dobil za 1 K, pozneje bo koledar dražji. Denar in nabiralne pole se naj pošljejo Tiskarni Sv. Cirila v Mariboru.

Romanje k Lurški Materi božji v Raihenburg. Vspored vožnje je med inserati. Romarske karte veljajo le za ta vlak. Druge karte nimajo olajšave. Z navadnimi kartami se zamore le tedaj voziti, ako bo dovolj prostora.

Romanje na Trsat priredi letos Kršč. Soc. Zveza dne 13. julija. Vožni red in cene kakor tudi druge določbe so razvidne iz oznanila vzađej med inserati. P. n. gg. dušne pastirje prav uľjudno prosimo, da to romanje v cerkvi oznanijo in ljudem dajo potrebna pojasnila. Prosimo jih tudi, da zbirajo denar in potem liste skupno naročijo, ker nam s tem prihranijo mnogo poštinih stroškov. Denar se naj pošlje najpozneje do 4. julija na naslov: Romarski odbor v Mariboru, Koroška cesta, št. 5.

Guštanj, Koroško. Sveta vojska napravi v nedeljo, dne 28. junija, predavanje z uporabo lučnih slik (skioptika), zjutraj ob osmih pri Šteklju na fari (Prevalje) in popoldne ob dveh na Tolstovrški slatini (gostilna Oset). Vabimo!

Pazite na ogenj! Dne 15. aprila t. l. je izbruhnil požar v Brezovju, okraj Celje. Hipoma je bilo v plamenu gospodarsko poslopje Janeza Pečar. Zgorelo mu je poslopje, vse gospodarsko, tesarsko in mizararsko orodje, žito, mnogo lesa in drugih premičnin. Zažgal je štirileten otrok. Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani, naš edini slovenski zavod te vrste, pri kateri je bil Pečar zavarovan, je kakor vedno, kolikor mogoče hitro škodo cenila in točno izplačala odmerjeno odškodnino. Zavarujmo svoje imetje le pri tem našem domačem slovenskem zavodu! — Stariši, pazite na ogenj, pazite na otroke!

Na c. kr. državni obrtni šoli v Ljubljani se vrši sprejem učencev izključno le v jesenskem terminu pred pričetkom novega šolskega leta in sicer se vpisujejo učenci vedno vsake tri dni pred otvoritvijo vsake učne priredbe. Natančnejši podatki se dobijo v zavodu.

Za sedlarje. Išče se pošten, trezen in delaven sedlarski mojster, da se naseli v št. Lenartu v Slov. gor. V trgu in okolici ni nobenega. Dela bi imel dovolj. Natančnejša pojasnila daje: Podružnica c. kr. kmetijske družbe za Štajerski pri Sv. Lenartu v Slov. gor.

Dve krasni umetniški trobarvni razglednici v spomin 500letnice vstoličenja zadnjega kneza v slovenskem jeziku na Gosposvetskem polju je izdala Slovenska Straža. Naročite takoj na dopisnicah več teh razglednic. Naročila naj se naslove: Pisarna Slovenske Straže v Ljubljani. Povsod razpisujemo te razglednice — s tem, da te razglednice takoj pokupimo in razpisujemo, podpiramo delo Slovenske Straže in ji budimo novih prijateljev. Cena posameznih razglednic je 10 vin., če se jih naroči 50 skupaj, je 30% popusta.

Zganje. Ta prepotrebna knjižica je izšla ravnokar v drugi, nekoliko pomnoženi izdaji. Cena komadu 10 vin., 100 ko-

madov skupaj 9 K. Širite knjižico! V kratkem izide v drugi izdaji predelani izdaji tudi knjižica „Alkohol in mladina“, ki bi naj prišla v roke vsakemu mladeniču in mladenki. Naročila sprejema „Sveta vojska“ in pa Cirilova tiskarna v Mariboru.

Srečo in bogastvo nudi loterija, a ne vsem, kajti dobe le nekateri, dočim je onih, ki zgube, neprimerno več. Komur je za denar vseeno, ta bo ostal pri loteriji, Komur pa je drag, ta naj čita današnji oglas Sl. Straže, glasom katerega z nakupom dobrih vrednostnih srečk zamore obogateti, na vsak način pa mu je z jamčen za vsako srečko po najmanj en dobiček, trajna vrednost srečk in s tem tedaj varnost za srečke izdanega denarja. Ker so za naročnike srečk določene tudi nagrade in premije, je dana marsikomu prilika, dobiti poleg izbornih vrednostnih srečk še tudi velik ali pa ves del zanje izdane kupnine nazaj. Ponudba je vseskozi poštena in se tedaj sama od sebe priporoča. Ker se pa prihodnje zrebanje vrši že v prihodnjih dneh, pišite še danes po pojasnilo, ki vam ga takoj brezplačno pošlje: Valentin Urbančič, Ljubljana 5.

Štajersko. Mariborske novice.

Nj. eksc. premil. g. knezoškof dr. M. Napotnik bo imel ob priliki intronizacije knezonadškofa solnograškega dr. Kaltnerja slavnosten govor. Kot papeški komisar bo fungiral monakovski nadškof kardinal dr. Bettinger.

Visok gost se je mudil ta teden v Mariboru. Nadvojvoda Friderik, generalni inspektor domobrancev, je došel sem v torek zvečer, stanoval v hotelu „pri zamorcu“ in se v sredo opoldne odpeljal na Dunaj. Bil je v Mariboru v svrhu nadzorovanja marib. domobranskega polka.

Pisaču mariborskih novic „Dana“ za klobuk! Ker nimam navade, pečati se z ljudmi, katerih ne poznam, Vas pozivam najuljudneje, očitvidno korajžni dopisnik „Dana“, kateri ste mi v svojem svetovno-znanem lističu blagovolili prisoditi šaržo „namladeniča“, katero šaržo si, kar moram obžalovaje priznati, že več let ne smem prisvajati, da se mi prav kmalu predstavite! Zelo vesel Vas bočem, zlasti sedaj, ko je naša vnovčevalnica dobila večje naročilo za kostrune! — I. U.

Sanitarne razmere v našem mestu so pod vso kritiko. Čudno je, da se n. pr. škrlatica zadnji čas silovito širi. Govori se, da je sedaj v mestu nad 60 slučajev škrlatice. Dosedaj je imela škrlatica svoj sedež nekako na desnem bregu (v Magdalenskem predmestju). Zadnji teden pa je nastopila cela vrsta slučajev tudi na levem dravskem bregu. Poroča se nam, da je v hiši Augasse št. 5, ki je last bogataša Badla, obolela kar naenkrat cela vrsta otrok. 4 izmed teh so odpeljali v bolnišnico. Sinček hišnika Botolena je v sredo umrl. V tej hiši je bil že pred kakimi 3 tedni en slučaj škrlatice. Zbolel je otrok poštnega uradnika Pfeilerja zelo akutno na škrlatici. Mestni zdravnik je sicer prišel si otroka ogledat, a bržčas ni odredil dovolj strogih določb, da se ta epidemija ne razširi dalje. Otroci so ostali v hiši, koder je vse polno otrok. Voda se zajema od pipe, koder zajemajo vodo stranke te cele in še stranke sosednje hiše. Otroci so letali in še sedaj letajo vse skrižem. Zdravnik sicer „kadi in maže“ sobe, ljudje šivigajo sem in tje in se ne skrbijo za lokalizacijo dotičnih, ki nosijo bacile kužne bolezni na sebi. Tukaj po našem mnenju nič ne pomaga še tako in tako določilo od sanitarne oblasti, če pa se ne izvršuje. Škrlatica se bo širila vedno dalje in nazadnje ne bo nobena hiša, nobena družina več varna pred to epidemijo.

Caljske novice.

Državni uradniki — na nemških prireditvah! Na občni zbor nemškega Schulvereina v Storah se je odpeljal z vso svojo obitelji tudi tukajšnji c. kr. davčni oskrbnik Kuss. To je vendar preveč, da si upa uradnik na slovenskih tleh zahajati k nemškemu napadalnim društvom.

Iz porotne dvorane. Dne 19. t. m. se je zavarjal pred tukajšnjo poroto 34letna posestnica Neža Horvač iz Brezja pri Brežicah, ker je bila osumljena, da je usmrtila svojo mater. Ker se pa porota ni mogla prepričati o resničnosti tega groznega čina, je bila oproščena. — Pred isto poroto je stal tudi neki Jožef Gorišek, bivši občinski tajnik v občini Zakot pri Brežicah, obtožen zlorabe uradne oblasti, ker je bil osumljen, da je pomagal proti plačilu hrvatskim izseljencem pri izseljevanju v Ameriko. Pri tem poslu mu je šel na roko tudi gostilničar A. Petričič. Ker se pa porotniki niso mogli prepričati o resničnosti kaznjivega dejanja, sta bila oba obtoženca oproščena. — Nadalje se je dne 20. t. m. zavarjal 55letni Jožef Palir, ker je bil obtožen, da si je v noči od 10. na 11. februarja t. l. sam zažgal svojo hišo in gospodarsko poslopje, da bi na ta način prišel do zavarovalnine. Porotniki so zanikali vprašanje požiga, prihrdili pa vprašanje goljufije, narkar je bil Palir oproščen hudodelstva, obsojen je pa bil zaradi goljufije na 4 mesece težke ječe.

Celje. K izpitu na orglarski šoli so oglašeni sledeči gojenci: Čeh R., Gorjan A. (iz Gorice), Kranje J., Muršec K., Razpotnik C. (Kranjsko), Rupnik Ig. in Veingrl Iv. Med temi so 3 s službami že oskrbljeni. Dobro zmožni so tudi v cerkvenih hišah poslih, za kar jih je č. g. župnik dr. Jančič kot katehet na tem zavodu dobro pripravil, ne samo kot cerkvenike, ampak jim tudi dal navodila glede glasbenih ukazov in dostojnega vedenja. Ravno tako bodo zamogli tudi prevzeti službo občinskega tajnika. Novi učenci se sprejemajo v 16. letnik do 15. septembra t. l. in se morajo izkazati s priporočilnimi pismi preč. gg. duhovnikov. Dan glavnega izpita se naznani, ko določi prečastiti kn.-šk. ordinarijat v Mariboru komisarija.

Pazite na otroke!

Ptujске novice.

Gledališka predstava. Dekliška Zveza priredi pod pokroviteljstvom krčevinskega bralnega društva v nedeljo, dne 5. julija, popoldne ob 4. uri, v dvorani ptujskega Narodnega doma veliko gledališko igrro, edino v tem letu. Vprizoril se bo de prelepi izvirni igrokaz „Plemenito srce“ in velezbavni sliki „Geta“ in „Škrateljček.“ Vstopnina je zelo nizka in sicer: sedeži po 1 K, 80 vin., 60 vin., stojišča 30 v.

Drugi kraji.

Hoče. (Razno.) Kmečka hranilnica in posojilnica ima dne 5. julija ob 1/8 uri zjutraj svoj redni občni zbor v hiši načelnika Karola Novak. Udje zadruge in udje načelstva in nadzorstva, pridite vsi in boste slišali, kako napredujemo! — Dekliška Zveza ima isti dan popoldne po večernicah poučno zborovanje v dvorani pri Rojku. Pridite v obilnem številu! Tudi se bodo sprejemale nove članice. — V nedeljo, dne 5. julija, bo v Smiklavžu Telovo, procesija v nedeljo, 13. julija, pa pri Sv. Lenartu. — Naši Orli in Marijina družba so nedeljo sv. Alojzija prav lepo obhajali: pristopili so med pozno sv. mašo k sv. obhajilu, nekateri zjutraj, in se udeležili procesije z društveno zastavo. Fantje dragi in preljubi, le tako naprej do zmage in krone nebeške! V kroju jih je bilo 9. Na Petrovo gremo v Haloze k Sv. Ani na snod mladeniških Marijinih družb.

Sv. Marjeta ob Pesnici. Pri nas se bo ustanovilo izobraževalno društvo „Lipa“. Pravila so že potrjena. To, kar imajo naši sosede pri St. Petru, v Jarenini in drugod, hočemo imeti še mi. Zatorej, Marjetčani: Vsi se dajte vpisati v to velevažno društvo. Več pa bomo izvedeli o tem društvu na ustanovnem občnem zboru, ki bo dne 12. julija.

Radgona. Pri nas priredi ta dva praznika turnerji svoj „Gaufest.“ Ob tej priliki bo zbiral, slično kakor v Gracdu pretekli teden, nek dunajski nemški „Wehrausschuß“ podpis, ki naj bi pripomogli, da postane lex Kolisko zakon. Vsakega, ki bo s svojim podpisom podpiral nemštvo, si dobro zapomnimo!

Sv. Križ na Murskem polju. (25 let pouka, narodni zavednosti in poštenj zabavi.) Naše Bralno društvo je sedaj dovršilo 25 let svojega plodonosnega delovanja. Ustanovljeno l. 1889 od uglednih in zaslužnih mož se je sčasoma spremenilo bolj v mladeniško društvo, ki je tekom let podalo svojim članom potom dobrih knjig in predavanj marsikatero zlato zrno koristnih naukov, v marsikom vzbudilo narodno zavednost in ga tako ohranilo domu, veri in Sloveniji zvestega ter mu s pošteno zabavo tudi olajšalo mnogo uro v življenju. Zato so lahko ponosni na društvo tisti, ki so ga ustanovili, radujejo se lahko njegovih sadov tisti, ki so ga vodili pozneje ali delujejo v njem sedaj, vsi skupaj pa hočemo na praznik sv. Petra in Pavla z veseljem obhajati društveno 25letnico. V ta namen vabi društven odbor vse nekdane in sedanje prijatelje društva na jubilejno prireditev v proslavo 25letnice, ki se vrši dne 29. junija t. l. v Slomškovih dvorani takoj po večernicah. Na sporedu je tambura, petje, deklamacija je zložena od vlč. g. župnika Mat. Zemljčiča, slavnosten govor vlč. g. Fr. Štuhca in velika ljudska igra iz turških časov: „Miklova Zala“ v 8 dejanjih. Prosta zabava se vrši v prostorih g. Ign. Hauptmanna, med sporedom pa bodo hladilna sredstva na razpolago tudi pred dvorano. — K najobilnejši udeležbi vabi domačine in sosede odbor.

Ormož. Volitve v okrajni zastop se našim liberalnim korifejam vedno ne dajo spati. Toda namesto da bi se prekljali z Nemci, kakor bi se za „narodno“ stranko spodobilo, se zaganjajo v našo slovensko kmečko stranko. Ponavljajo že tolikokrat in tolikokrat premeleto laž, da se je naša stranka vezala in pogajala z nemškutariji. Mi smo sedaj pooblašeni, da lahko v tem oziru odkrito govorimo: Ko se je začelo volilno gibanje, obrnili smo se tudi na vodstvo S. K. Z. Dobili smo z našimi nazori strinjajoče se striktno navodilo, da ne smemo z nemškutariji nobenega kompromisa sklepati in sploh nobenih pogajanj, če tudi na celi črti propademo. Rajši neuspeh, nego omadeževati čisto narodno zastavo naše stranke! To je bilo tisto tajnostno „povelje“ iz Maribora. Vsled tega je seveda tudi laž, da bi se kedo pogajal v imenu stranke z nemškutariji. Na druge laži in čenčarije, ki se v dolgi klobasi vijejo čez pondeljke „Narod“, se nam ne zdi niti vredno odgovarjati.

Topolšica. Celjski advokat dr. Vrečko ni mogel zatajiti svojega skrivnega liberalnega srca in se reševati pri zadnjih volitvah Števelovo gospodarstvo. Ko pa je videl, da stojijo čete S. K. Z. trdno, jo je z dolgim nosom popihal še pred volitvijo. Potem pa bi naj naši pristaši volili take moče kot svoje okrajne zastopnike v celjsko hranilnico! Zapomnili si bomo take nastope liberalnih advokatov!

Pri Sv. Duhu nad Podgorjem pri Slovenjem Gradcu so imeli dne 19. aprila lepo nedeljo, ki bo ostala mnogim dolgo let v žalostnem spominu. Med fanti je nastal v neki gostilni prepri, iz prepira pa pretep. Med nje je zasel, da bi miril, 45letni posestnik Janez Fišer iz Podgorja. V pretepu ga je udaril eden izmed fantov s tolkačem, ki ga rabijo za drobljenje grud, nehote po glavi. Janez Fišer, p. d. Trobelj, je obležal s prebito črepanjo v mlaki krvi pred hišo nezvesten, fantje pa so zbežali. Le neke ženske so ga polivale z vodo ter mu dajale na rano pajčevine, da bi se kri ustavila. Tako je ležal več ur, dokler ni prišel njegov brat Tine iz Smartna, mu preškrbel

zdravniško pomoč ter ga spravil v slovenjegraško bolnišnico. Vendar je bila vsaka pomoč prepozna. Ležal je do sobote nezvesten in potem umrl. Prišeljali so njegovo truplo v Smartno, kjer so ga pokopali na domačem pokopališču ob nenavadno veliki udeležbi ljudstva. Bilo je okrog 1000 ljudi. Ob grobu mu je govoril domači č. g. župnik Lenart. Pokojnik je bil namreč sin bivšega večletnega župana v Smartnem, Val. Fišerja, p. d. Krivca. Sam je bil jako dobro znan pri ljudeh v celnem okraju ter je bil občinski svetovalec, krajni šolski nadzornik in član okrajnega zastopa slovenjegraškega. Posebno se je zanimal za gospodarska vprašanja. Škoda moža, ki je moral leči v najlepší moški dobi na tak način v grob! Morda bi ga bilo še mogoče rešiti, da mu niso ženske v svoji nevednosti zastrupile s pajčevino krvi. — Vsem pa naj bode v vzgled, kaj lahko napravi pijača, ki človeka poživini.

Društvena naznanila.

Sv. Anton v Slov. gor. Naše bralno društvo priredi v pondeljek, dne 29. junija, na praznik sv. Petra in Pavla, veselico s sledečim sporedom: v šoli gledališka igra „Tri sestre“ in burka „Dva gluha.“ Pri prosti zabavi v gostilni Stefanje Rojs šaljava pošta. Med odmori in pri prosti zabavi nastopita pevski in tamburaški zbor z novimi komadi. Začetek ob 3. uri popoldne. K obilni udeležbi vabi odbor.

St. Iij v Slov. gor. V nedeljo, dne 9. julija, se bo vršila v Slovenskem domu večja narodna slavnost v proslavo 500-letnice koroških vojvod. Sodeluje Slovenska Dijaška Zveza in pa Orli.

Sv. Marjeta ob Pesnici. V nedeljo, dne 12. julija, bode na vrtu g. Krampergerja ustanovni občni zbor slovenskega gospodarskega izobraževalnega društva „Lipa“ in velika veselica z zelo zanimivim sporedom. Začetek ob 3. uri popoldne. Domačini, kakor tudi sosedna društva iz Maribora, Jarenine, St. Petra itd., so prijazno vabljeni. Vstopnina 30 v.

Ptuj. Kmetijska podružnica za ptujsko okolico priredi v nedeljo, dne 5. julija, gospodarski pouk in sicer po rani maši na Hajdinu v Društenem domu, ob 1/8 uri popoldne pa v Podvinjih pri g. Popovščku. Predaval bo obratkar živinorejski nadzornik g. Jelovšek.

Sv. Ana v Halozah. Veliki shod mladeniških Marijinih družb dekanije Zavrc se vrši pri podružnici Sv. Ane v Halozah, dne 29. junija. Spored: 1. Ob 11. uri sprejem Orlov z godbo. 2. Ob 12. uri v cerkvi govor (vlč. g. Škamlec) in sv. maša (skupno sv. obhajilo). 3. Odmor za obed. 4. Zborovanje: gg. dr. Korošec, Meško, Ozmec, Brenčič, Orli in fantje. 5. Ob treh popoldne večernice. 6. Po večernicah telovadba Orlov. Vrš se ob vsakem vremenu.

Cirkovce. V nedeljo, dne 28. junija, se vrši pri nas shod J. S. Z. popoldne ob 3. uri v cerkveni hiši. Delavci, delavke, posli, železničarji in drugi vsi na shod! Govornik pa pride iz Maribora.

Ormož. Gledališka igra „Svojeglavna Minka“ se ponovi na praznik sv. Petra popoldne po večernicah ob vsakem vremenu v novi telovadni dvorani v hiši ormoške posojilnice. Slovenci in Slovenke, na mnogobrojno udeležbo ste prijazno vabljeni.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Na praznik sv. apostolov Petra in Pavla se pri nas ustanovi nova skupina J. S. Z. Shod se vrši v čitalniški sobi pri cerkvi ob 3. uri popoldne. Govornik pride od okrognega tajništva v Mariboru. Delavci, delavke, obrtniki in tudi drugi se vabijo, da se udeležijo v čim večjem številu!

Konjice. Fantje Orli imajo na kresno nedeljo, dne 28. t. m., poučni sestanek.

k Sv. Duh-Loče. Na praznik sv. Petra in Pavla, to je v pondeljek, dne 29. junija, priredi J. S. Z. shod ob 2. uri popoldne v gostilni g. Simona Grosek na Zbelovem. Delavci in delavke, pridite polnoštevilo! Govori g. dr. Andrej Vebli iz Celja.

Slovenjegradec. V Narodnem domu se vrši dne 29. t. m., to je na Petrovo, popoldan ob 3. uri shod S. K. Z. Poročat pride prideta poslanca dr. Verstovšek in Pišek. Kmetje iz Staregatrga, Podgorja, Legna, Pameč, Smartna in Razborja, udeležite se polnoštevilo shoda!

Slovenjegradec. V nedeljo, dne 5. julija, se vrši pri nas shod J. S. Z. ob 9. uri popoldne v Narodnem domu. Delavci in mali kmetje, posli, rokodelci in železničarji pridite na shod polnoštevilo! Govoriti pride delavski tajnik Vekoslav Zajc iz Maribora.

Ribnica na Pohorju. Na praznik sv. Petra in Pavla, to je dne 29. junija, ima tukajšnja D. Z. svoj redni mesečni sestanek.

Remšnik. V nedeljo, dne 28. junija, se vrši po rani sv. maši shod S. K. Z. v gostilni pri Gröglu. Poročat pride poslanec dr. Karol Verstovšek.

Sv. Jurij ob Taboru. V nedeljo, dne 28. junija, popoldne po večernicah, bo v cerkveni hiši občni zbor „Svete vojske.“ Pridite sovražniki in prijatelji alkohola!

Polzela. Izlet šolske mladine slovenske petrazrednice se je krasno obnesel. K temu le pa pripomogel naš okrogni zdravnik g. dr. Červinka, ki je v svoji velikodušnosti pogostil vsi solarje s kruhom in mesom. Bodi mu na tem mestu javno izrečena prisrčna zahvala v imenu otrok-izletnikov-pogoščencev. — Šolsko vodstvo.

Kapljivas. Prostovoljno gasilno društvo v Kapljivasi pri Sv. Pavlu pri Preboldu priredi v nedeljo, dne 28. junija, ob 3 uri popoldne, na vrtu g. Turnška veliko veselico. V nedeljo dne 28. junija, na svidenje v Kapljivasi!

Ljubno. Č. g. župnik Josip Dekort je daroval za Slov. Stražo 10 K namesto venca na grob vlč. g. Mat. Korenu. Posnemajte!

Vransko. Čebelarstva podružnica za Savinjsko dolino priredi v nedeljo, dne 28. junija, ob 8. uri popoldne, poučno zborovanje pri g. Francu König na Vranskem. Vsak čebelar bode dobro došel!

Celje. Čebelarstva podružnica za Celje in okolico priredi v nedeljo, dne 28. junija, ob 3. uri popoldne, pri čebelnjaku g. Josipa Kosi na Bregu pri Celju svoj redni občni zbor s predavanjem. Predaval bo g. Jurančič.

Sv. Jurij ob južni žel. Člani Svete vojske obeh stopenj imajo v nedeljo, dne 28. junija, po večernicah svoje zborovanje v Katoliškem domu.

Savinjsko okrožje Zveze Slovenskih Deklet ima svoj letni shod in občni zbor na praznik, sv. Petra, dne 29. junija, v St. Petru v Savinjski dolini. Spored: maša ob 10. uri, potem zborovanje z govori in deklamacijami v Društenem domu. V cerkvi sodeluje 40 mož broječa šentpeterska godba. V Društenem domu nastopijo posamezni pevski zbori. Govori mladolinjub preč. g. dr. Josip Hohnjec iz Maribora. Savinjanke, pridite množtevilo!

Razgled po svetu.

Romanje v Sveto Zemljo. Hrvati priredi letos veliko romanje v svete kraje. Termin se še ni določil. Prijave je pošiljati na naslov: Vodstvo I. hrv.

hodočašča u Svetu Zemlju, Zagreb, Franjevački samostan. Romanje je jako ceno; stane namreč z vsem preskrbljeno samo 300 K.

Romarski vlak na Trsat. Se enkrat opozarjamo na romarski vlak, ki bo vozil dne 13. julija na Trsat. Natančneje v oglasu.

Evharistični kongres v Lurdu. Ta mesec, od 22. do 26. se vrši v Lurdu evharistični kongres. Udeleži se ga 170 nadškofov in škofov, med katerimi se nahaja 10 kardinalov, dalje 1 zastopnik episkopata iz Nemčije, 1 iz Anglije, 4 iz Avstrije, 3 iz Ogrske, 1 iz Belgije, 1 iz Bulgarije, 2 iz Škotske, 7 iz Španije, 6 iz Francije in Alžira, 3 iz Grčije, 2 iz Irske, 16 iz Italije, 1 iz Luxemburga, 4 iz Portugalske, 1 iz Rusije, 1 iz Švice, 9 iz azijske Turčije, 3 iz Kitajske, 2 iz Indije, 3 iz indijske Kitajske, 3 iz raznih krajev Afrike, 2 iz Antilov, 8 iz Brazilije, 2 iz Kanade, 1 iz Čile, 6 iz Kolumbije, 7 iz Združenih držav, 1 iz Mehike, 1 iz Paname, 1 iz Paragvaja, 1 iz Peru, 1 iz Argentine, 2 iz Venezuela, in 3 iz Avstralije. Že iz tega števila prijavljenih visokih cerkvenih dostojanstvenikov se vidi, da bo tudi letošnji evharistični kongres defakto internacionalna manifestacija katoliške misli.

Hrvaški junak v Ameriki. J. Šajatovič iz Zuberka je močan Hrvat, ki je v Kansasu premagal jednega najboljšega atletov. Potem se je dal Šajatovič na ulici povoziti od nekega avtomobila, v katerem je sedelo deset oseb. Šajatoviču se ni zgodilo nič hudega.

Odmev rešil parnik. Zanimiv slučaj, ki je edini v zgodovini paroplovbe, pripoveduje kapitan angleškega parnika „Isle of Mull“, ki je plul iz Lisbone. Kapitan je povedal, da se ima zahvaliti samo le odmevu, da ni trčil njegov parnik v veliko ledeno goro, kar bi imelo za posledico gotovo pogin, podobben slučaju „Titanica.“ Dne 16. junija o polnoči se je približal s svojim parnikom fundlandskim klečam. Dal je običajen signal z rogom. Signal se je oglašil in kapitan je mislil, da mu odgovarja parnik, ki vozi v smeri proti njemu. Ponovil je signal in zopet je čul takoj odgovor. Ustavil je parnik. Nato je dal znamenja z navadnimi rogovi. Tudi na te kliče je odgovarjal dozdevni nasprotni parnik točno in takoj. Vendar so se čuli kliči vedno bližje. V kratkem pa se je prepričal kapitan, kaj je na celi čudni zadevi. Namesto da bi zagledal pred sabo, kakor je pričakoval parnik, se je pokazala pred parnikom velika ledena gora. Njegov parnik je k sreči že stal. Odredil je takoj, da se je umaknil nazaj in s tem se je rešil!

Jugoslovani v Ohiju. Glasom poročila cenzuralnega urada v Ohiju v Združenih državah severne Amerike je bilo koncem leta 1910 belega prebivalstva 4.654.897 duš, med temi tujece 1.621.638. Hrvatov in Srbov je tam 11.982, Slovencev 21.490.

Premog. Štajersko-kranjski premogovniki so l. 1913 dali 1.304.696 (več 74.362) ton premoga. Odjem je znašal 1.281.955 (več 15.373) ton. Trboveljska tovarna cementa je proizvedla 1715 vagonov portlandcimenta. Prodalo se ga je 1692 vagonov (manj 100). Čisti dobiček družbe je znašal K 1.446.775 K. Delničarji so dobili 6% dividende, rezervni zaklad 50.000 K in na novi račun se je preneslo 176.492 K.

Znanost in vera. Znani francoski učenjak L. Ampere je bil ob enem tudi veren in pobožen mož. Ko so mu na smrtni postelji ležečemu hoteli čitati še nekoliko iz knjige sv. Tomaža Kempčana „Hoja za Kristusom“ je rekel: „Ni treba, saj znam vso na pamet!“ Temu učenjaku globoka vernost prav nič ni napotja delala, ko se je poglobljal v učenjaška raziskovanja in znanstvena vprašanja. Raziskovalci današnjih časov pa trde, da se verstvo in znanost izključujeta. Dobe se celo ljudje, ki si upajo trditi, da je le tisti pravi učenjak, ki je brezverec. Resnica pa je, da bi lahko našli dolgo vrsto priznanih in svetovnoznanih učenjakov, ki so se proslavili ne le z učenimi deli, marveč še tudi z izvanredno pobožnostjo.

Učiti se mora človek

iz tega, kar je doživel. Kdor je bil lanskega leta, ko je vedno deževalo, na poletnih počitnicah, ter se vsled hladnega vremena nalezal nahoda, katerega se dolgo časa ni mogel iznebiti, ni pa imel pri sebi Faysovih pristnih Soških mineralnih pastil, ta se bo letos z njimi dobro preskrbel. — Škatljica stane le K 1.25, dobi se pa povsod. — — — — —

Lilijsko mlečno milo s konjičkom

iz tovarne Bergmanna & Co., v Dečinu ob Labi

je in ostane neprekosljivo v učinku zoper poletne pege in se pri racionalnem negovanju kože ne more pogrešati. To nepobitno dokazujejo vsak dan došla priznalna pisma. Komad 80 vin. in se dobi v lekarnah, drožerjah in parfumerijah itd. Da si ohranijo dame nežne roke, se je izborna izkazala Bergmannova lilijška krema „Manera“. Dobi se povsod v tubah po 70 vinarjev.

Slovenski Straži prinese pomoč, Vam morda bogastvo, čitajte!

475 000

kron, cziroma frankov in lir znaajo vsakoletni glavni dobitki veike skupine

5 originalnih vrednostnih srečk

kjih 13 vsakoletnih žrebanj se vrši dne 2. in 15. januarja, 1. februarja, 1. marca (dve), 1. in 14. majnika, 1. julija, 1. avgusta, 1. septembra (dve), 14. septembra in 2. novembra.

375.000

kron oziroma frankov in lir znaajo vsakoletni glavni dobitki manjše skupine

3 originalnih vrednostnih srečk

kjih vsakoletnih žrebanj se vrši dne 2. in 15. januarja, 1. februarja, 1. in 14. majnika, 1. julija, 1. avgusta, 14. septembra ter 2. novembra.

Kupnina za veliko skupino vseh 5 srečk se plača v 60 mesecih po 6 K, za manjšo skupino vseh treh srečk pa v 60 mesecih po 4 K. — Vsaka srečka mora najmanj enkrat zadeti! Vsi dobitki se izplačajo v gotovem denarju. — Vse srečke imajo trajno vrednost denarja in igrajo po izplačilu kupnine še dolgo vrsto let brez vsakega nadaljnjega vplačevanja, torej **zastonj**. — Vsak cenjeni naročnik zamore dobiti nagrade in premije ter na ta način kupnino zase naročenih srečk poljubno znižati ali sploh dobiti jih zastonj. — Pojasnila daje in naročila sprejema za „Slovensko Stražo.“

Valentin Urbančič, Ljubljana 4.

CENTRALIN

(Zakonito zajamčeno št. 53644.)

Najboljši, najizdatnejši, tedaj najcenejši prašek za hitro opitanje vseh domačih živali, po katerem živina rada žre.

Vsem poljedelcem in živinorejcem se toplo priporoča. — Paziti je na plombo in varstveno znamko. Z izvrstnim izpriče valom od analitično kemičnega zavoda c. kr. poljedelske visoke šole, od prof. M. pl. Schmitt-a ter od c. kr. priv. preskuševalnega zavoda za živila društva lekarnarjev na Dunaju IX 2.

EQOLIN LINIMENT (zakonito zajamčeno št. 1678), kot izbrano se obneslo in najnovejšo mazilo za konje zoper prot. in izpahenje udov, za okrepčanje udov itd.

SATOL, neprekosljivo in najboljša mešanica za setve, za varnost vseh setev pred raznovrstnimi suševostmi, guilobe, osobito pred živalskimi škodljivci. Bolj priročno, boljše in ceneje kakor bakrena galica in formalin. Patent št. (186007). Zahtevajte prospekte in oče. Veliko priporočilnih pisem!

Centralin-tovarne Angeljeve lekarne Novi Jičin (Neutitschein) Moravsko.

Generalno zastopstvo za Juž. Avstrijo Frano Krepek, Maribor, Nagy-jeva cesta 12/b.

Iščejo se zastopniki. — Ponudbe na glavno zastopstvo (dopisuje se slovensko).

Na Najvišje dovolilo Njegovega ces. in kralj. apostolskega Veličanstva

30. c. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta loterija v denarju vsebuje 21.146 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 625.900 kron.

Glavni dobitek znaša:

200.000 kron.

Žrebanje je javno in se vrši na Dunaju dne

2. julija 1914.

Cena srečke 4 krone.

Dobe se srečke v oddelku za dobrodelne loterije na Dunaju, III., Verdere Zollamtsstrasse 5, v loterijskih kolek urah, v tobačnih trafikah, v davčnih, pošto-brzovajnih in železniških uradih, menjalnicah itd. Načrti za kupce srečk brezplačno. — Srečke s dopošiljajo poštne prosto.

C. kr. generalno ravnateljstvo za državne loterije (oddelek za dobrodelne loterije).

Narodno romanje v Lurd

pod pokroviteljstvom ces. svet. J. N. C. Rögerja st., vit. reda sv. Silvestra, imejitelja zlatega križa s krono za zasluge, v Ljubljani, pod duh. vodstvom g. A. Hribarja, župnika na Zalem Logu pri Železnikih

s posebnim vlakom.

Začetek romanja dne 12. avgusta.

Romanje bo trajalo: skupina A. 14 dni, skupina B. 16 dni.

Romarski skupni potujeta: A. Ljubljana, Ponteba, Verona, Milan, Vintemille, Marseilles, Lurd, Marseilles, Lyon, Genf, Maria Einsiedeln (Švica), Inomost, Franzensfeste, Ljubljana. — B. do Lurda kot skupina A, nazaj skozi Bordeaux, Pariz, Bazel, Zürich, Inomost, Bad Gastein, Ljubljana.

Vožnja stane iz Maribora in nazaj v Maribor: A. I. razred 560 K, II. 410 K, III. 250 K. — B. I. razred 590 K, II. 445 K, III. 280 K.

Iz Ljubljane in nazaj v Ljubljano: A. I. razred 540 K, II. 390 K, III. 250 kron. — B. I. razred 570 K, II. 430 K, III. 280 K.

Iz Trbiža in nazaj v Trbiž: A. I. razred 530 K, II. 385 K, III. 250 K. — B. I. razred 560 K, II. 420 K, III. 270 K.

V teh plačilih je zapopadna vožnja, hrana, prenočišče, vodstvo in napitnica. Programi se dobe pri preč gosp. Ant. Hribarju, župniku v Zalem Logu pri Železnikih in pri g. Lamb. Mally, trgovcu, Medija-Izlake pri Zagorju.

Romarski vlak na Trsat

vozi letos dne **13. julija** iz Maribora po sledečem voznem redu:

Vlak odhaja 13. julija ob				Postaje	Vlak se vrne 14. julija ob				Cene za tja in nazaj.	
									III. razred	II. razred
Odhod	1. uri	5'	zjutraj	Maribor	Dohod	7. uri	49'	zvečer	16 kron	22 kron
"	1. "	16'	"	Hoče	"	7. "	39'	"	"	"
"	1. "	22'	"	Slivnica	"	7. "	33'	"	"	"
"	1. "	27'	"	Rače	"	7. "	28'	"	"	"
"	1. "	38'	"	Pragarsko	"	7. "	17'	"	"	"
"	1. "	48'	"	Slov. Bistrica	"	7. "	7'	"	15 K 50 v.	21 K 50 v.
"	2. "	2'	"	Poljčane	"	6. "	54'	"	"	"
"	2. "	24'	"	Ponikva	"	6. "	34'	"	"	"
"	2. "	31'	"	Grobelno	"	6. "	27'	"	"	"
"	2. "	37'	"	Sv. Jurij	"	6. "	21'	"	"	"
"	2. "	45'	"	Store	"	6. "	12'	"	"	"
"	2. "	54'	"	Celje	"	6. "	2'	"	15 kron	21 kron
"	3. "	8'	"	Laško	"	5. "	48'	"	"	"
"	3. "	19'	"	Rimske Toplice	"	5. "	38'	"	"	"
"	3. "	35'	"	Zidanmost	"	5. "	21'	"	14 K 50 v.	20 K 50 v.
"	3. "	46'	"	Hrastnik	"	5. "	11'	"	"	—
"	3. "	54'	"	Trbovlje	"	5. "	4'	"	"	—
Dohod	6. "	46'	"	Postojna	—	—	—	—	—	—
Odhod	11. "	45'	dopol.	Postojna	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	Matulje	—	—	—	—	—	—
Dohod	2. "	15'	popold.	Reka	Odhod	11. "	58'	predpol.	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Take karte, s katerimi bi se nazajgrede vožnja lahke prekinila, se ne dobijo in bi vsako tozadevno vprašanje bilo neumestno.

Med potom tje obiščemo svetovnoznano postojnsko jamo. — Romarji se bodo na Reki tudi eno uro vozili po morju. — V vožnih cenah je zapopadna vstopnina v postojnsko jamo in pa vožnja po morju.

Vspored pobožnosti na Trsat se romarjem dopošlje ob enem z voznim listekom.

Karte se dobijo le proti plačilu v gotovem denarju! Na up ne dobi nikdo karte. — Za otroke, ki so stari več kot 4 leta, je treba plačati kakor za odrasle. Na vlaku ne dobi nikdo več karte.

Karte se naročijo in denar se pošlje edino le pod naslovom: **Romarski odbor v Mariboru**, Koroška cesta št. 5. V Mariboru se karte lahko tudi osebno kupijo v tiskarni sv. Cirila od 25. junija naprej. Po pošti se karte pred 1. julijem ne bodo razpošiljale.

Romarski odbor.

Darujte za Slov. Stražo!

Pisalne potrebščine

kupite najugodnejše ceno in dobro v veletrgovini s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami

Goričar & Leskovšek Celje

!! Zahtevajte brezplačno prvi ilustrovani cenik !!

Knjigarna, umetnine in muzikalije

Pozor Pozor

Preč. gg. cerkvenim predstojnikom oljudno naznanjam, da imam na prodaj novi renesančni oltar, 3 m visok, polihromiran, strinjajoč se s cerkveno tradicijo itd. se po nižno priporoča

A. RATEJ

izdelovatelj altarjev, **Malikamen P. Rajhenburg.**

Učenec

marljiv in priden, ki je obiskoval najmanj en razred meščanske šole ali gimnazije ter tudi več nemščine, iz ugledne rodbine, se sprejme v novo otvorjeni trgovini z mešanim blagom Ivana Rožič v Spodnjem Dravogradu. Ponudbe pod Ivan Rožič, Jesenice, Dolenjsko do 15. julija t. l.

Čudovito zdravilo!

proti želodčni in črevesni bolezni, kakor tudi proti pljučnemu katarju; zelo priporočljivo za vsakega, ki trpi na slabi prebavi, sladkorni bolezni, kataralichnem ikerju (zlatenici) kroničnem katarju mehurja, je **naravna rudninska voda**

„Marijin Vrelec“

Gor. Gabernik Poljčane.

Edino slovensko podjetje te vrste!

Mnoga priznana pisma na vpogled

A. Wesjak, Maribor „Pri železnici“

Glavni trg vogal Stolne ulice

Priporoča svojo ogromno zalogo perilnega, manufakturnega in raznovrstnega konfekcijskega blaga po jako znižanih cenah.

Absolutno pristno vino.

Kmetijsko društvo v Vipavi Kranjska oddaja vsled priporočila knezoškofijskega ordinarijata v Ljubljani pristna bela mašna in namizna vina po zmernih cenah postavljena na postajo Ajdovščina. Kleti nad zoruje vipavski dekan. V zalogi je tudi pristni tro-pinovec. Sprejmejo se zanesljivi zastopniki za razprodajo vina.

Kmetijsko društvo v Vipavi.

Prva južnoštajerska vinarska zadruga v Celju.

Zadruga ima v zalogi vsakovrstna bela in rdeča zajamčeno pristna južnoštajerska namizna vina najboljše kakovosti po zelo nizkih cenah.

Čisto posebno pa še opozarja na **sortimentna fina vina v buteljkah.**

Zahtevajte cenike! Prepričajte se s poskušnjo! Obiščite naše kleti!

Gostilničarji! Ogibljite se brezvestnih tujih agentov, ogrskih in laških vinotržcev in naročajte vino pri domačem podjetju južnoštajerskih vinarov.

Velika izber

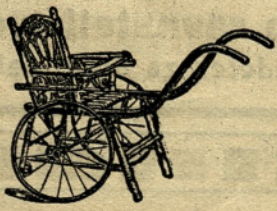
pletenin

lastnega trpežnega izdelka. Vozički za otroke, potovalne korbice, vrtno pohištvo in pohištvo za verande, naslonjači i. t. d. po najnižjih cenah, istotako Brenabor vezove. Popravila izvršujem točno in zelo poceni.

Izdelovatelj pletenin

A. PRAH

Maribor, Tegetthofstrasse 21.

Romarski vlak v Rajhenburg

vezi 20. julija iz Spod. Dravograda po sledečem voznem redu:

Vlak odhaja 20. jul.	Postaje	2. jul. vozi nazaj
9 uri 26' predpold.	Spod. Dravograd	3 uri 17' popold.
9 " 41' "	Vuzenica	3 " " "
9 " 52' "	Vuhred-Marenberg	2 " 49' "
10 " 05' "	Ribnica-Brezno	2 " 34' "
10 " 18' "	Št. Lovrenc	2 " 20' "
10 " 27' "	Fal	2 " 10' "
10 " 39' "	Ruše	2 " 1' "
10 " 46' "	Bistrica	1 " 50' "
10 " 50' "	Lembah	1 " 45' "
10 " 56' pride	Maribor kor. kold.	1 " 39' "
11 " 01' odide	Maribor kor. kold.	1 " 34' "
11 " 12' "	Hoče	1 " 24' "
12 " 18' popoldne	Grobelno	12 " 21' "
12 " 35' "	Celje	12 " 1' "
1 " 5' "	Zidanmost tov. post.	11 " 30' predp.
1 " 10' "	Zidanmost tov. post.	11 " 25' "
1 " 50' "	Rajhenburg	10 " 40' "

Karte stanejo za vse postaje II. razred K 11:80, III. razr K 7:70 tja in nazaj ter veljo le za ta vlak. Te karte se bodo dobile v župnijskem uradu v Ribnici, kamor je poslati denar za karto in pošto do 1. julija. Ako bo prostora, se lahko navadna karta na postajah dobi, katera pa nima nobene olajšave. Karte se dobe le proti predplači. Na vlaku se karte ne bodo dobile. Otroci nad 4 leta plačajo kot odrasli.

Trgovina s špecerijo in z deželnimi pridelki :

**Celje, Narodni dom.
Franc Kolenc**

Pristno domače deteljno seme vsakovrstna poljska in vrtna semena zanesljive kaljivosti ter vedno sveže špecerijsko blago dobito po najnižjih cenah v trgovini s špecerijo in deželnimi pridelki na debelo in drobno.

M. Dobravec,

: slikar in pleskar v Celju :

Gosposka ulica št. 5

prevzame vsa dela dekoracijske in pleskarske stroke, katera izvršuje vestno in po najnižjih cenah.

! Vsaka gospa !

in vsak gospod naj ne zamudi priložnost velike

prodaje blaga v partijah.

Blago za obleke in perilno blago. Platno in razni ostanki. Obleke za gospe in gospode po nečuvno nizkih cenah.

v novi hiši And. Mayer, Glavni trg 20, Maribor, Freihausg. 2.

Začetek prodaje blaga v partijah: Sobota, 13. junija ob pol 8. uri zjutraj. Dnevi prodaje: Sobota, nedelja, sredo in četrtek ob pol 8. ure do 12. ure predp. in od druge do 7. ure popoldan.

Vsak se naj sam prepriča

Veletrgovina s špecerijskim blagom in dež. pridelki.

Ivan Ravnikar : Celje

Graška ulica šte. 21.

Priporočam vedno svežo in žgano kavo, kakor tudi fino čokolado in kakao.

Zaloga rudninskih voda, vrvarskega blaga in vsakovrstnih suhih in oljnatih barv.

Solidna in točna postrežba.

Hiša

prav dobro zgrajena, 8 let davka prosta, 2nadstropna, lepa, mirna lega, nobenega prahu, stanovanje z 2 ali 3 sobami, parketna tla, soba za kopanje, vsako stanovanje zase, plinova luč, lep, velik vrt za zelenjavo, donša letno K 4000 stanarine, se proda pod zelo ugodnimi pogoji, ali se pa zamenja z gozdom, ki bi imel dosti drevja za posekati. Vprašati je pri Jož. Kolarič, mizarški mojster, Maribor, Franc Jožefova cesta šte. 9.

Kdor želi kupiti večje ali manjše posvetstvo v vrednosti od 4 do 20 tisoč kron v krajih na Dobrni, v Šmartnem, v Vojniku ter pri Novicerkvi novo žago in mlin, naj se oglasi pri posestniku Franc Kline, lesotžec v Arclinu—Vojnik pri Celju. 562

Lepo posvetstvo

38 oralov se da v najem, ali pa se tudi proda. Več pove Marija Wölger, Kaltenbrunn p. Velikovec. Koroško.

Pridnega dečka z dobrim šolskim spričevalom in lepega obnašanja sprejme v trgovino A. Naglič, trgovec, Mislinja.

Hiša za obrt v Mariboru se z dvoriščem in poslopjem na dvorišču radi boleznih pod ugodnimi pogoji proda. Pripravno za parno pekarijo ali kako drugo trgovino. Pročelje na ulici dolgo 35 m. Zemljišča 677 m², 50 korakov od Glavnega trga oddaljeno. Dopise do 28. junija na upravištvu pod J. B. št. 545.

Vinograd z gosposko hišo in sadonosnikom ter nekaj gozda se v bližini Maribora radi boleznih posestnika po ceni proda. Pojasnila daje A. Krois, Kasernplatz 7, Maribor. 537

POZOR!

Radi opustitve najstarejše narodne manufakturne trgovine

Karola VANIČA :: Celje :: Narodni dom

Ustanovljeno 1880.

se prodaja vse pod lastno ceno.

Ustanovljeno 1880

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neom. zavezo

Obrestuje hranilne vloge po

4½%

od dneva vloga do dneva vzdiga.

Rentni davek plača posojilnica sama.

Daje posojilo

na vknjižbo, na osebni kredit in na zastavo vrednostnih listin pod zelo ugodnimi pogoji. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

za stranke vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne.

- Posojilnica daje tudi domače hranilnike, -

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta 9, I. nadstr.

Denarni zavod spodnještaj. trgovstva in obrtništva — Trgovsko-obrtna kreditna zadruga v Celju

sprejema vloge na knjižice od vsakega in jih obrestuje po

4½%

otvarja tekoče račune, eskomptuje menice in knjižne terjatve, prevzema zaveze, oskrbuje inkaso in obavlja sploh vse ji zaupane denarne posle po najkulantnejših pogojih.